

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА,
17 листопада
2004 року

№ 216 (3466)

Сьогодні — Міжнародний день студента Шлях до вершин правди, свободи і справедливості

Широ вітаю вас з Міжнародним днем студента!
Високий інтелектуальний потенціал і принципова громадянська позиція українського студентства за всіх часів генерували нові ідеї суспільно-політичного поступу.
Студенти — найбільш динамічна частина кожного суспільства. Студентська молодь України у найвідповідальніші моменти нашої історії мужньо торувала шлях до вершин правди, свободи і справедливості.
Освічена і високоморальна молодь — майбутнє нації, провідник позитивних соціальних змін, економічного і науково-технологічного поступу держави. Авторитет українського студентства підтверджується перемогами на міжнародних олімпіадах, змаганнях і конкурсах.
Сьогодні понад два мільйони українських юнаків і дівчат здобувають вищу освіту, що дає змогу стверджувати: Україна послідовно набуває статусу суспільства знань. Відтак якісні знання, інноваційні ідеї, професіоналізм і висока громадянська відповідальність студентства вкрай потрібні для утвердження європейських стандартів у політичному і економічному житті нашої держави.
Питання студентського життя і права випускників вузів на працю постійно перебувають у центрі уваги Верховної Ради України. Парламент докладає максимум зусиль для того, щоб студентські будні були сповнені яскравими барвами і радісним настроєм, впевненістю в майбутньому.
Бажаю вам міцного здоров'я, енергії, добра і любові.
Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Найвідповідальніші за творення власної держави!

Дорогі друзі! Шановне студентство України!
Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти вітає багатомільйонний загін найталановитішої і перспективної української молоді з Міжнародним днем студента!
Народна традиція вивела юним одне із найвідповідальніших місць у процесі творення і розбудови власної держави! Саме від вас залежить, чи буде Україна економічно сильною, духовно багатою, демократичною і шанованою у світі державою! Нині Україні, як ніколи, потрібні молоді, енергійні, висококваліфіковані вчителі, лікарі, юристи, інженерно-технічні кадри, політично зрілі керівники усіх рівнів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, здатні захистити національні інтереси держави і забезпечити гідні умови для життя українського народу.
Бажаю вам творчого натхнення, наполегливості та успіхів в оволодінні знаннями, у всіх добрих починаннях і справах, здійснення мрій і життєвих планів!

**З повагою,
Станіслав НІКОЛАЄНКО, голова комітету.**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Імпровізоване студентське містечко на Подолі в Києві розташовалося просто на землі, з кількох метрів від пам'ятника вільномислєві Г. Сковороді. Стенди, прапори, малюнки, змерзлі обличчя, промовисті гасла: «Бруківка за бруківкою ми розберем старі дороги. Через режими перепон ми прокладемо шлях до перемоги». Це — страйк! За словами мешканців цього містечка — активістів громадянської організації «Пора», — «Страйк — за чесні вибори! Страйк — за правду!».

***

У Сумах госпіталізували 18-річного Сергія Єфимова, котрий брав участь у голодовці студентів. Нагадаємо, кілька десятків студентів вищих навчальних закладів Сум — активістів акції студентського опору — оголосили безстрокову голодовку з вимогою негайно звільнити шістьох спостерігачів, яких у суботу рішенням Ковпаківського районного суду відправили на 10 діб адмінарешту. За повідомленням Центру громадських зв'язків УМВС Сумської області, їх покарали за порушення громадського порядку і вчинення опору законним вимогам співробітників міліції на одній з виборчих дільниць міста в ніч після першого туру виборів. Міська рада Сум також прийняла рішення забрати намети протестантів, хоча акція була санкціонована раніше.

(Продовження теми читайте на 3—4-й стор.).

ФОТОФАКТ

Український художник Сергій Поярков демонструє створену ним «Карту нашої України II» у будинку агентства УНІАН. На карті є «Майдан неспроможності», «Тулик нечуханих потилиць», «Театр «Сила народу без бутерброду», «Палац податкової інхекції». Як пояснив Поярков, «карта — це стінгазета, зведена до рангу мистецтва», на ній немає фігури, що була б поза критикою.

Фото Віктора ПОВЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

ПРОТИ БЕЗПРИТУЛЬНОСТІ ТА ЗА НАШЕ ЗДОРОВ'Я

Ранкове засідання 16 листопада

Очікуваного продовження теледебатів уже прихильниками кандидатів у Президенти на початку ранкового засідання не сталося. Чим, прямо скажемо, були розчаровані представники багатьох ЗМІ та політологи, які одразу ж залишили свої місця. Головуючий на засіданні Володимир Литвин, який повернувся з поїздки до США, заявив, що погоджувальна рада керівників депутатських груп і фракцій визначилася із порядком денним сесії. Ранкової розминки для політично активних парламентаріїв у порядку денному не було.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Коротко про важливе

Учора

■ На Луцькому автозаводі святкували випуск 50-тисячного ВАЗа.

Сьогодні

■ У Києві розпочався міжнародний семінар «Проблеми історії етнічних спільнот України».

Завтра

■ Буде відкрито Тиждень кіно Туреччини в Києві.

Щире бажання співпрацювати

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин та радник Президента США з питань національної безпеки й оборони Кондоліза Райс під час зустрічі у Білому домі у Вашингтоні (на знімку) обговорили необхідність поглиблення співпраці між країнами.

«Під час розмови я відчув обізнаність стосовно процесів, які відбуваються в Україні, і щире бажання налагодити співпрацю з нашою країною», — зазначив В. Литвин. Він розповів К. Райс про особливості політичної і соціально-економічної ситуації в Україні, повідомляє УНІАН.

Голова ВР також зустрівся з Коліном Пауеллом (за годину до зустрічі було оголошено про відставку Пауелла і призначення на посаду державного секретаря США Кондолізи Райс).

Позиція американської сторони щодо України не змінилася: важливим є не результат президентських виборів, а виборчий процес і пере-

мога демократичним шляхом одного з кандидатів, який відкріє дорогу для поглиблення співпраці між двома країнами.

Фото Олександра КИМЕНКА.

У НОМЕР

Домовилися про зустріч

Президенти України і Польщі **Леонід КУЧМА** та **Александр КВАСНЕВСЬКИЙ** мали телефонну розмову, під час якої домовилися про зустріч. Однак про конкретну дату візиту поки що не повідомлялося. Леонід Кучма привітав Александра Квасневського з 50-річчям, яке його польський колега відсвяткував у понеділок. За повідомленнями польської преси, він відзначив ювілей у домі камерній обстановці в Мостиському замку над Віслою. При цьому, як пише «Газета виборча», було вжито безпрецедентних заходів безпеки.

Де закінчуються повноваження парламенту?

Учора Конституційний Суд розпочав розгляд справи за поданням народних депутатів про відповідність Основному Закону постанови Верховної Ради України «Про Тимчасову спеціальну комісію Верховної Ради України з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори Президента України».

На думку народних депутатів, питання, порушені в постанові, виходять за межі повноважень парламенту. Адже окремі питання організації та контролю виборчого процесу належать до компетенції ЦВК. Верховна Рада може лише призначати вибори Президента. Також депутати наголошують, що основні завдання Тимчасової спеціальної комісії

порушують норму ч. 3 ст. 89 Конституції, за якою парламент може створювати такі комісії для підготовки й попереднього розгляду питань лише в межах своїх повноважень, повідомляє наш кореспондент **Юлія ЄЛІГУНОВА**.

Товарообіг через два роки може сягнути 500 млн. доларів

Про це йшлося на робочій зустрічі представників ділових кіл Харківської і Московської областей. Перспектива співробітництва обнадійлива. Адже за результатами 2003 року торговий обіг двох областей зріс на 52 відсотка і становив майже 150 млн. доларів. За перше півріччя 2004 року він збільшився на 86 відсотків і становив 126 млн. доларів. З Харківської області до Московської постачають переважно кабельну продукцію, локомотиви, парогазові турбіни, арматуру та системи управління для АЕС. З Московської області в основному ввозили легкові та вантажні автомобілі, локомотиви та вагони, мідний дріт і алюмінієвий профіль, повідомляє наш власний кореспондент **Микола КОСИЙ**.

Кінець зміни став гарячим

Донецьк. На шахті імені Леніна державної компанії «Артемвугілля» (Горлівка) близько 14-ї години в понеділок сталася пожежа. На місце аварії прибуло шість загонів рятувальників. Усіх 372 гірників, які на той час перебували під землею, виведено на поверхню, повідомили в центральному штабі Державної воєнізованої гірничорятувальної служби. За попередніми даними, займання сталося у виробленому просторі шитової лави. На момент верстки номера тривала боротьба з пожежею, повідомляє наш власний кореспондент **Ліна КУШ**.

18 листопада в Україні — хмарна погода, дощі, у західних і північних областях подекуди з мокрим снігом. Вітер поривчастий, 15—20 м/с. Температура у північних, центральних і східних областях уночі — 1—6 градусів морозу, вдень — від +1 до -6; на півдні — 9—12 градусів тепла.

Вибори–2004

Президент України Леонід Кучма планує зустрітись з кандидатами у Президенти Віктором ЮЩЕНКОМ і Віктором ЯНУКОВИЧЕМ заради порозуміння та унеможливлення суспільного протистояння в країні.

Голова Центральної виборчої комісії Сергій Ківалов сподівається, що офіційні дані з другого туру президентських виборів буде оприлюднено раніше 15 діб від дня голосування, як це передбачено українським законодавством.

Керівник Центрального виборчого штабу кандидата на пост Президента України Віктора ЯНУКОВИЧА Сергій Тігіпко заявив, що радитиме В. Януковичу взяти участь у теледебатах, запропонованих п'ятьма українськими комерційними телеканалами.

Днями у Кіровограді під час естрадного концерту на підтримку кандидата в Президенти Віктора Януковича невідомі напали на трьох журналістів із помаранчевими стрічками. А правоохоронці навіть не намагалися втрутитися у конфлікт. Через два дні нападу зазнав ще один журналіст.

Комітет виборців України закликає продовжити всеукраїнську акцію з уточнення списків виборців до 21 листопада.

Депутатське об'єднання «Наша Україна» ініціювало позачергову сесію Тернопільської міської ради. Депутати занепокоєні тим, що працівники міліції масово беруть відкріпні талони. Заступник начальника УМВС у Тернопільській області Мирослав Свистун пояснив це особливостями служби правоохоронців, які чергуватимуть у день виборів у різних кінцях області.

За повідомленнями власних кореспондентів та інформгентств.

У листі, зокрема, говориться: «Закон України «Про вибори Президента України» визначив умови проведення вільних, чесних і справедливих виборів, як того вимагає Конституція України, детально регламентував виборчий процес та процедуру захисту конституційних виборчих прав громадян України.

Як відомо, до підготовки і проведення виборів Президента України було залучено майже півтора мільйона громадян у роботі 33 тисяч дільничних виборчих комісій, близько 10 тисяч громадян працювали у 225 територіальних виборчих комісіях. Крім того, під час виборів здійснювали свої повноваження півмільйона довірених осіб кандидатів на посаду Президента України, офіційних спостерігачів, а також фахівців Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Вибори».

«Проте, — наголошується у листі Голови Верховної Ради України, — незважаючи на наявність загалом чіткої законодавчої основи для проведення виборів Президента України, на шляху практичної реалізації виборчого законодавства, як засвідчив перший тур виборчих перегонів, виникли значні перешкоди як об'єктивного, так і суб'єктивного характеру.

За оцінками вітчизняних фахівців і міжнародних спостерігачів від СНД, ОБСЄ та інших організацій, однією з найгостріших проблем став низький рівень фаховості членів виборчкомів. До того ж робота комісій ускладнювалась їх невинуватим громіздким кількісним

Теледебати відбулися. Кандидати задоволені

Команди Віктора Ющенка та Віктора Януковича заявили про перевагу власного кандидата на посаду Президента. Хоча самих теледебатів, із запитаннями та відповідями, по суті, не було, оскільки запропонований формат дискусії передбачав лише почерговий виклад позицій за чотирма основними темами — соціальна політика, економіка, внутрішня і зовнішня політика. Отже, хто і що сказав.

В. Янукович у вступному слові зазначив, що хоче «сказати про ту стару владу, яка працювала всі ті роки незалежності, сказати про тих людей, які нас зробили бідними, сказати про тих людей, які зараз знову рвуться до влади, сказати про збанкрутілих урядовців, про збанкрутілих політиків, до яких ми вже не маємо довіри». В. Ющенко, у свою чергу, заявив, що «українці не просто хочуть змін, вони хочуть, щоб ці зміни були масштабними» та що «це не конфлікт двох Вікторів — це конфлікт двох світоглядів. Двох моралей. І вибір у нас дуже простий: або ми житимемо по поняттях, або житимемо як вільні люди». Торкнувшись соціального блоку дискусії, В. Ющенко заявив: «Людина, яка їхала на роботу в адміністрацію Президента на 5-й моделі «Жигулів», зараз вона входить до найбагатших людей Європи» та що «на «прихвизтизації»

«Криворіжсталі» олігархи вкрали у кожного пенсіонера суму, яка щонайменше вдвічі перевищує розміри нинішньої надбавки». У відповідь В. Янукович сказав, що «коли Ющенко працював у НБУ, ми добре пам'ятаємо, як інфляція була 10 тисяч процентів, і грошова реформа, коли у нас за одну ніч вкрали весь наш достаток». Не менш експресивною була оцінка економічної політики. В. Янукович вважає: «Коли я і мій уряд починали працювати... казна була пустою... В цьому році ми маємо за дев'ять місяців результат 13,4 % збільшення ВВП!... Коли ми починали працювати, кількість прибуткових

підприємств складала 48%, був великий бартер. Це тінь, у яку загнали попередні уряди, в тому числі це була робота Нацбанку, який очолював шановний Ющенко». В. Ющенко в боргу не залишився, заявивши у відповідь: «Коли Ви приймали уряд у 2002 році, темпи економічного зростання вже були 8,2%. А у 1999 році, крім мінус 4% ВВП, чотирьох мільярдів боргів, які мою країну поставили перед дефолтом, і 250 корумпованих постанов, я нічого не отримав». Водночас В. Ющенко запитав, куди пішли кошти від 13,4% економічного зростання, якщо бюджет отримувє лише 1,8%.

Не переповідаючи далі змісту дебатів, звернімо увагу на заклочне слово двох претендентів на посаду Президента. В. Ющенко закликав не ділити Україну за різними ознаками, «бо є влада і є народ, який знаходиться до влади в опозиції», закликав не боятися і прийти та проголосувати за «зміну сліпих командирів літака». В. Янукович, перейшовши на російську мову, сказав, що «кампанія його опонента була побудована на брехні, на неправді та залякуванні», і повідомив Віктора Андрійовича, що «нова влада вже прийшла, ви цього просто не помітили. І вона вже почала працювати. І треба розуміти, що вона вже не піде. І немає способу її видавити».

Хто був переконливіший, пока-

жуть результати голосування. Самі учасники теледебатів заявили, що задоволені своїми виступами. Представники штабів також вважають, що перевагу здобув саме їх кандидат. Сергій Тігіпко, представник штабу Януковича, сказав, що той показав себе впевненим політиком, який добре орієнтується в усіх питаннях, а тому він радитиме Януковичу також взяти участь у дебатах на комерційних каналах. Натомість Юлія Тимо-

шенко вважає, що Ющенко протистояв «некомпетентний державний чиновник, який володіє виключно агресією та так і не оприлюднив жодного реального аргументу на свою користь». Утім, чимало незалежних спостерігачів висловлюють думку, що дебати не визначили явного фаворита, але сам факт теледебатів свідчить, що Україна — єдина країна на теренах СНД, де вони, в принципі, стали можливі, що робить нам честь.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

ЗАНЕПОКОЄННЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав листа голові Центральної виборчої комісії України Сергію Ківалову, у якому висловив занепокоєння з приводу звернень, що надходять на адресу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори Президента України і свідчать про неналежну реалізацію Закону України «Про вибори Президента України».

складом, а також тим, що значна частина членів комісій взагалі не брала участі в їх роботі».

Як йдеться далі у документі, «не менш гострою проблемою стало неякісне складання списків виборців. У результаті значна частина виборців не змогла скористатися своїм конституційним правом. Лише за офіційними даними, понад 45 тисяч громадян звернулися до місцевих судів з цього приводу і їхні скарги були задоволені. Для порівняння: на виборах 1999 та 2002 років такі порушення були поодинокими і врегульовувалися виборчими комісіями без участі судів. Водночас, за свідченнями офіційних спостерігачів, кількість тих, хто з різних причин не звернувся з відповідними скаргами у випадках невиконання норм закону і не реалізував унаслідок цього свого конституційного права, набагато перевищує наведену цифру».

У листі висловлюється стурбованість, що «масовий характер таких фактів дає підстави розцінювати його як результат організованих та скоординованих дій. До такого висновку спонукає, зокрема,

те, що викривлення у списках виборців, за інформацією ЗМІ, стосувалися переважно прибічників тих кандидатів на пост Президента України, які свого часу ставили підписи у підписних листах на підтримку відповідних кандидатів».

У листі, зокрема, наголошується, що деякі недоліки в організації голосування та у процесі встановлення його результатів «певною мірою пов'язуються і з Центральною виборчою комісією.

Так, значний резонанс у суспільстві викликали оприлюднені на офіційному сайті ЦВК відомості про кількість виданих виборчих бюлетенів та кількість виборців, які взяли участь у голосуванні. Виявилось, що у п'яти регіонах, де одержав перемогу один і той же кандидат на пост Президента України, кількість виборців, які проголосували, майже на 100 тисяч перевищила кількість отриманих виборчих бюлетенів. Щоправда, згодом ці цифри були уточнені Центральною виборчою комісією, однак це дало привід для сумнівів у достовірності результатів голосування для багатьох виборців та офіційних спостерігачів».

СВОБОДА СЛОВА

Проти безпритульності та за наше здоров'я

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
16 листопада
(Початок на 1-й стор.).

До розгляду цього дня передбачено більш як 20 законопроектів. Ще чотири, зокрема й питання фінансування другого туру президентських виборів, заплановано включити до порядку денного. Серед найпомітніших — закон про реєстрацію фізичних осіб, про профілактику безпритульності, поліпшення здоров'я населення і соціального стану молоді та дітей, приурочено і законопроекти про боротьбу із захворюванням на туберкульоз, внесення змін до Закону «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні». Два документи стосуються земельного питання — внесення змін до Земельного кодексу з приводу особливо цінних земель та змін до Кримінального кодексу з приводу відповідальності за самовільне зайняття земельної ділянки. Ціла низка законопроектів передбачає жорсткішу відповідальність за порушення законодавства про закупівлю товарів, незаконне заволодіння транспортним засобом, відповідальність громадян та посадовців у виконавчому провадженні.

Дискусії депутатів викликав проект закону про реєстрацію фізичних осіб в Україні.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ти — не один...

Учора в Києві біля телецентру відбулася акція протесту журналістів «Тут звільняють за правду»

Представники електронних ЗМІ вимагали від власників та керівників телеканалів припинити переслідування за професійну позицію та прийняти запропоновані ними угоди про редакційну політику, які обмежили б цензуру на телебаченні.

Нагадаю, 13 журналістів «Вістей» (УТ-1) в односторонньому порядку підписалися під угодою про забезпечення повноти, точності та збалансованості новин, а також обмеження тиску на творчий колектив та керівництво телекомпанії. Ці справедливий і далекі від найменшої крамоли вимоги викликали в «адресатів» неприховане роздратування: на Першому національному розпочалося справжнє «полювання на відьом». «Бунтівників» усувають від ефіру, ведучого «Вістей» Володимира Голосняка взагалі звільнили з роботи, а «слабкі ланки» змінюють журналістами, яких не обтяжують принципи і моральні чесноти. Той, хто слухає, що «співають» слухняні телеведучі у темниковому просторі, знає брехунів поіменно. Мабуть, ліпше, ніж їхні господа.

Тим часом відкрито рахунок для збору благодійної допомоги журналістам, що втрачають роботу внаслідок боротьби за професійні стандарти. Це — відповідь на свавілья «цензорів» від керівників Асоціації українських банків, Київської незалежної ме-

Колишній журналіст каналу «1+1» Наталя Фіціч

діа-профспілки, Інституту масової інформації та Київського юридичного товариства. Згідно з правилами допомога буде одноразовою і надаватиметься тільки у випадках, коли боротьба з цензурою матиме публічний характер. Посприятимешню такого явища, як «темники», можна за реквізитами: ПС «Київська незалежна медіа-профспілка», р/р 26008013363453 у КМФ АКБ «Укрсоцбанк» м. Києва, МФО 322012, ЗКПО 26385397. Президент АУБ Олександр Сугоняко повідомив, що асоціація вже розіслала звернення до комерційних банків з проханням робити

пожертви на цей рахунок.

Профспілка, ІМІ та Київське юридичне товариство оголосили про готовність надавати безплатну правову допомогу жертвам власної професійної непричеповності. Як колись запевняла реклама «1+1», ти — не один.

Однак найбільше журналісти потребують підтримки суспільства. Того, заради якого вони наживають собі неприємності. Бо чесність потрібна не тільки бійцям пера. Ще більше вона знадобиться вам — глядачам, слухачам і читачам. Скажіть «ні» цензурі і ви.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Чесність потрібна не тільки бійцям пера. Ще більше вона знадобиться глядачам, слухачам і читачам

Свято — в наметах

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні, в Міжнародний день студентів, «порівці» збирають величезну кількість студентів з усіх вищих навчальних закладів країни і вимагають: припинити утиски студентів, повернути всіх, виключених за участь у політичних рухах і акціях студентів, до їх вузів.

— Починаючи з квітня, коли готувалися програми кандидатів у президенти, «Пора» виникла як організація нейтральна, — розповідає заступник коменданта наметового табору Михайло Плотніков, — ми не підтримуємо якусь із партій чи їх представників, ми просто вимагаємо демократії, чесності, порядності врешті-решт. Бо те, що робиться сьогодні в країні, — це анархія! Так, Володзьо Закалюжного, студента із Запоріжжя, на вулиці зупиняють, обшуковують, наче якогось злодюжку. Наступного дня обшук повторюється — в кишені хлопця «знаходять» вкрадений мобільний телефон та фальшиві гроші. Луцького юнака Олега Богача вночі перестріли троє озброєних ножами людей і порекомендували припинити громадсько-політичну діяльність. За період

вересня-жовтня 2004 року репресії, напади і утиски відчули на собі більш як 100 чоловік.

— Мене виключили з Кіровоградського педагогічного університету після акцій кампанії «Пора», — виголошує ще один учасник організації Костянтин Поляков. — Наступного дня раптом виявилася неймовірна кількість пропусків за-нять і «заборгованостей». І одразу, звичайно, надійшло «запрошення» до армії!

Має місце і примус студентів, стверджують учасники страйку. За їхніми словами, у Сумському національному аграрному університеті біля бюлетенів стояли куратори, молодь мала у них на очах, не заходячи до кабінки, «відмітити» провідного кандидата в президенти і одразу вкинути бюлетень до урни. У Миколаївській «аграрці» першокурсниць виганяли на площу в легких українських костюмах і змушували брати участь в акціях одного з кандидатів. А коли його суперник прийшов до міста зі своєю програмою, то керівництво взагалі запровадило вісім пар(!) у один день і суворого контролювало відвідування.

«Порівці» збираються залишатися в наметах доти, доки новий чесно обраний президент — хто б він не був — не складе присягу.

Дарія ГОРСЬКА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ФОТОФАКТ

У Чернігові та Ніжині відбулося виїзне засідання міжнародного трейд-клубу, в якому взяли участь 38 зарубіжних представників. Головна його мета — налагодження економічних зв'язків між місцевими та іноземними виробниками.

На знімку: засідання трейд-клубу в Чернігові.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

А поведився спокійно...

КРИМІНАЛ

Під час знесення старої господарської будівлі по вулиці Дібровецькій у Садгорі новий власник виявив труп жінки, закопаної на глибини 30–40 сантиметрів. Потім було знайдено ще один труп, а коли на місце прибули криміналісти — третій і четвертий.

За підозрою у скоєнні злочинів затримано колишнього власника будинку. Перше вбивство, за його словами, скоїв у 2002 році. Знімав повій за 100 гривень, а потім душив їх подушкою і закопував у сараї.

У сусідів 37-річного чоловіка не було нарікань на його поведінку. Вони знали, що мало не півжиття Олександр провів за ґратами, але поведився він спокійно, ні з ким не конфліктував. Тому страшна знахідка вразила не лише міліціонерів. У скоєнні цих злочинів Олександр зізнався. Хоча слідчі припускають, що на його рахунок більше жертв. Особи загиблих жінок досі не встановлено.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

Чернівецька область.

Загадка з Македонії

У Києві (з ініціативи нашого Вагнеровського товариства, очолюваного Мариною Черкашиною) вперше виступила македонська піаністка Ана Гачева (на знімку).

Червоне довге плаття чудово відтіняло смагляву шкіру. Акуратно укладене волосся (а ще окуляри) додають серйозності. Тендітна фігура, тонкі пальці, чорні очі. Ана Гачева посміхнулася, й перед концертом ми обмінялися декількома фразами по-англійськи. «Нині я викладаю в музичній академії в Тетово, в Македонії, і пишу дисертацію про сучасних англійських композиторів Максвела Девіса і Джона Бердтвіста», — повідомила вона, і її пальці побігли по клавішах рояля.

Оплески! Ана аристократично піднімає кисті рук, чути перші звуки «Фантастичних п'єс» Шумана. Грає в рамках пристойності, стримано, традиційно, холодно-норовно. Якщо чесно, я люблю іншого Шумана — пристрасного, імпульсивного і нервового. Хочу чути саме такого!

І ось кульмінація. Здається, піаністка зараз зніме з себе пуританські окуви, в її очах з'явився вогник, її уже мало місця на сцені, тіло розривають емоції. Ось-ось буде вибух! Ні. Невидимий панцир обволікує Ану, повертаю-

чи в колишній стан стриманості. Чому все так однокольорово, блякло? Може, причина в її хуленких пальчиках, що не можуть витягти з цієї масивної фурнітури яскравий за силою звук? А може, їй не настільки близька музика романтиків?

П'єси Брамса і Шуберта інтерпретувалися делікатно, галантно, пристойно. Білдо-рожеві звуки ніяк не хотіли переходити в агресивно-червоні чи депресивно-чорні. Але ж скільки звукових нюансів у цих творах! Навіть одні й ті самі фрази протестують проти емоційної одноманітності. Здавалося, Ана не переживала музику, а спостерігала за нею здалеку, звідки видно лише фігурні відблиски, вже не здатні викликати почуттів. Якщо твір можна представити як людину, то гра піаністки нагадала мені діалог людей, котрі розмовляють на різних діалектах — фрази знайомі, а повний зміст не вловлюється.

Зал ожив, коли зазвучали «Три аргентинські танці» композитора ХХ століття Альберта Хінастери. Ана Гачева немов пе-

ревітилася, стала розкріпаченою й чуливою. Грала с азартом, заряджаючи зал аргентинською пристрастю. Граціозно кокетували звуки, іноді стаючи відверто сексуальними.

— Напевно, ти дуже серйозна дівчина, принаймні це відчувається, коли граєш романтиків. Але ти зовсім інша, коли виконуєш того-таки Хінастери!

— Я не настільки серйозна! — розсміялася Ана, але так і не відкрила секрет своєї несерйозності. Проте гра цієї загадкової витонченої особи, що знається на аргентинських почуттях, вражає. Ймовірно, вся річ у тім, що вона вміє бути всякою, але водночас залишається сама собою.

Анастасія БАЛДІНА.

У НОМЕР

Меморандум про «зелене світло» задовольняє не всіх

У Львівській облдержадміністрації підписано меморандум про взаємодію на ринку нафтопродуктів. Влада має намір вживати рішучих заходів, щоб не допустити безпідставного підвищення цін на паливе. Оператори ринку зобов'язані подавати достовірні дані про якість нафтопродуктів, рівень закупівельних і роздрібних цін тощо. Заступник голови ОДА Степан Лукашик запевнив, що меморандум не є «зашморгом для якоїсь із сторін», а навпаки: «це — побудова вулиці із двостороннім рухом, на якій зелене світиться в обидва боки». Перспектива «зеленого світла» задовольняє не всіх. Деякі уповноважені особи відмовилися підписувати документ, який, мовляв, спричинить збитковість їхніх підприємств.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Рекорди приходять уночі

Тримільйонну з початку року тонну сталі виплавлено у конвертерному цеху Маріупольського металургійного комбінату імені Ілліча. Здійснила рекордну плавку в нічну зміну бригада під керівництвом Олега Боханова. Це найвище досягнення цеху за всю історію існування — з 1964 року. Як повідомили кореспондентові «Голосу України» в прес-центрі комбінату, за весь минулий рік конвертерники виробили 2 мільйони 935 тисяч тонн сталі.

Ліна КУЦ.

Відроджуємо двигунобудування?

Харків. ВАТ «Серп і молот» планує розпочати складання модернізованого дизельного двигуна. Про це повідомив представник інвесторів підприємства Віталій Немилюстий. За його словами, нині на підприємстві відновлюють технологічні лінії, які не працювали кілька років, запускають виробництво дослідних партій деталей, вузлів і комплектувальних.

У модернізованому двигуні планують застосування нових комплектувальних, зокрема й імпортного виробництва, що дасть можливість збільшити ресурс двигуна, не змінюючи його конструкції. В. Немилюстий зазначив, що після реструктуризації зможуть виробляти до 100 тис. двигунів на рік.

Микола КОСИЙ.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ФАЛІНА (Україном).

Напередодні п'ятої річниці від дня смерті першого директора Інституту журналістики Київського національного університету імені Т. Шевченка академіка Анатолія Москаленка на будинку, в якому він жив, встановлено пам'ятну дошку.

КОНКУРСИ

Українська красуня

Цим титулом, а ще — вишитими львівськими народними майстринями весільними рушниками, на конкурсі вроди у Сімферополі вшановано студентку Кримського училища культури Олену Шуригіну. Звання віце-міс завоювали Неля Гончар з цього самого навчального закладу та Олена Денисенко — студентка Кримського індустріально-педагогічного університету.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

«Світ і особистість»

Під такою назвою розпочався перший вітчизняний фото-відеокурс. Організатор заходу — Всеукраїнське жіноче товариство імені Олени Теліги, що опікується вихованням молоді генерации у традиціях самобутньої культури та духовності. Його мета — з'ясувати ставлення молоді до популярних особистостей у регіонах, а також зрозуміти, що нині хвилює підлітків, дізнатися про цінності, які сповідує сучасна юнь.

Прихильникам операторської справи, фотомитцям віком від 15 до 35 років пропонується відобразити теми: «Мое місце» (або «Мое село...»), «Моя родина» (або «Мій дітячий будинок...»), «Герой нашого часу», «Дивовижний світ жінки», «Я не байдужий» на світлинах розміром 13x18 (не більше трьох) та у відеофільмах тривалістю до 30 хвилин у будь-якому форматі. Свій творчий доробок надіслати за адресою: Всеукраїнське жіноче товариство імені Олени Теліги, вул. І. Мазепа, 6, Київ-10, Україна, 01010. Контактний телефон: (044) 295-69-71.

На переможців чекають дипломи та призи. Найвиразніше фото отримає Гран-прі, що передбачає й грошову премію. А найпомітніші відеострічки візьмуть участь у конкурсній програмі Київського Міжнародного фестивалю документальних і науково-популярних фільмів «Кінолітопис-2005», який відбудеться на початку квітня 2005 року.

Конкурс триватиме до 31 січня 2005 року.

ФОТОФАКТ

На XII міжнародній виставці котів, що проходила у Львові, було представлено майже 70 порід цих тварин.

Фото УНАІ.

Заява депутатської фракції політичної партії «Трудова Україна» у Верховній Раді України

Парламентська фракція політичної партії «Трудова Україна» розцінює ратифікацію Державною Думою Росії Протоколу про внесення змін до Угоди між урядами України і Російської Федерації про безвізові поїздки громадян обох держав, який був підписаний на виконання домовленостей президентів обох держав, досягнутих у рамках візиту Володимира Путіна до Києва 26—28 жовтня цього року, як факт суттєвого прогресу у двосторонніх відносинах, що сприятиме подальшому розвитку добросусідства і дружби братніх народів.

Цю подію вітають мільйони українських громадян, які мають ділові, економічні, родинні і просто приятельські стосунки з росіянами. Вона є особливо важливою для сотень тисяч трудових мігрантів, змушених виїздити до сусідньої держави на заробітки.

Адже відтепер наші співвітчизники можуть перебувати на території Росії впродовж 90 діб з моменту перетину кордону без обов'язкової реєстрації у місці перебування.

Ми розуміємо, що це рішення не просто далось Росії, де питання безпеки громадян стоїть особливо гостро у контексті тривалої боротьби з тероризмом. За цей крок ми особливо вдячні керівництву Російської Федерації, колегам з Державної Думи Росії.

Депутатська фракція політичної партії «Трудова Україна» тривалий час переймається проблемами трудових мігрантів, відстоюванням прав наших співвітчизників, які тимчасово перебувають за рубежом, в тому числі і в Росії. Ми добре знаємо масштаби цієї проблеми. Так, лише за неповними даними, половина всіх будівельників, які працюють у московському регіоні, та третина водіїв громадського транспорту в Москві — це громадяни України. У Тюменській області третина нафтовиків з числа іноземців — наші співвітчизники. Загалом же, за оцінками Посольства України в Російській Федерації, кількість наших трудових мігрантів у Росії становить більше мільйона осіб, а в літній сезон сягає 3 мільйонів. І це при тому, що лише 5—7 відсотків українців мають легальний статус. Решта людей змушені були обходити правоохоронців, ховатись від адміністративних органів, платити побори рекетирам і торгівцям сумнівними міграційними картками.

Користуючись нагодою, депутатська фракція трудовиків від імені своїх виборців висловлює вдячність Президентові України Леоніду Кучмі та урядові за послідовну й ефективну політику щодо розвитку відносин зі стратегічним партнером, яким для нас є Росія, та цілеспрямований курс виконавчої влади на розв'язання проблеми зайнятості в Україні, створення нових робочих місць, забезпечення достойного рівня зарплат, що сприяє поверненню на Батьківщину сотень тисяч українських трудових мігрантів.

Депутатська фракція політичної партії «Трудова Україна» ініціює направлення Державній Думі Росії звернення Верховної Ради України у зв'язку з ратифікацією Протоколу щодо безвізових поїздок громадян обох країн.

Ігор ШАРОВ,
керівник фракції.

правом голосу через численні помилки у списках виборців. Чи буде уточнено ці списки до 21 листопада?

— Звичайно, територіальні виборчі комісії нині працюють над уточненням списків виборців, залучаючи відповідно до закону органи місцевої влади та органи місцевого самоврядування. У списках виборців для повторного голосування, зокрема, повинні бути враховані уточнення, які внесено до списків до виборів та у день виборів 31 жовтня 2004 року. Крім того, до списків виборців для повторного голосування додатково включаються особи, яким до 21 листопада виповнюється 18 років і які постійно проживають на території відповідної виборчої дільниці. Водночас, щоб уникнути непорозумінь і помилок під час голосування 21 листопада, ми знову закликаємо громадян заздалегідь прийти на виборчі дільниці та перевірити списки виборців.

— Щоб проголосувати 31 жовтня, багатьом людям, у яких було неправильно написано навіть одну букву імені чи прізвища, доводилося звертатися до суду чи територіальному. Прокоментуйте, будь ласка, рішення ЦВК, яким дозволено

Не забудьте перевірити списки виборців

21 листопада — день повторного голосування на виборах Президента України

ВИБОРЧИЙ «ЛІКНЕП»

На запитання, які постають у наших читачів перед другим туром президентських перегонів, відповідає член Центральної виборчої комісії України Марина СТАВНИЙЧУК.

— Під час першого туру президентських виборів тисячі виборців не змогли скористатися своїм

виправляти незначні помилки у списках виборців у день повторного голосування просто на виборчих дільницях.

— Нещодавно ЦВК прийняла та направила до всіх виборчих комісій роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону «Про вибори Президента України», в якому йдеться і про уточнення списків виборців. Зокрема, якщо є незначна помилка в написанні прізвища, імені, по батькові чи дати народження (крім виборців 1986 року народження, яким лише у 2004-му виповнюється 18 років), номери будинку чи квартири місця проживання, то такі неточності можна усунути в день повторного голосування і без прийняття рішення виборчої комісії або суду. Але лише в тому разі, якщо, незважаючи на технічні описки, є зрозумілим, що до списку внесено саме того виборця, який прибув на виборчу дільницю для реалізації права голосу на виборах Президента України. Технічні описки можуть бути усунені головою, заступником голови або секретарем дільничної виборчої комісії на підставі письмової заяви виборця, який прибув на виборчу дільницю, але лише за наявності паспорта громадянина України, який підтверджує особу, дату народження та місце проживання (за місцем реєстрації) виборця. У цих випадках уточнені дані про виборця мають написати над неточно зазна-

ченими даними на тому самому аркуші списку виборців, а голова, його заступник чи секретар дільничної виборчої комісії повинен розписатися в графі «Примітка».

— Що робити людям, яких 21 листопада взагалі не виявиться у списках виборців?

— Якщо громадянин України який постійно проживає (та таке місце проживання зареєстровано) у межах відповідної виборчої дільниці, досяг 18 років та не визнаний недієздатним, відсутній у списку виборців на своїй виборчій дільниці, потрібно ще до дня повторного голосування звернутися з відповідною скаргою або заявою до дільничної виборчої комісії. І на підставі рішення комісії громадянина буде включено до списків виборців. Однак у день повторного голосування, тобто 21 листопада, додатково включати до списку виборців можна буде лише на підставі відкріпного посвідчення або за рішенням територіальної виборчої комісії чи суду. Тому і закликаємо виборців прийти на виборчі дільниці заздалегідь та перевірити списки виборців.

— Порадьте, як треба діяти, якщо хтось виявить у списку виборців «мертві душі» — померлих родичів, сусідів або попередніх хазяїв квартири чи будинку?

— У такому разі треба звертатися з письмовою заявою чи скаргою до дільничної виборчої комісії. Адже фактично йдеться про неправильності в списках виборців. Також зі скаргою можна звертатися і до відповідної територіальної виборчої комісії, до місцевого суду.

Чергова по «лікнепу»
Юліана ШЕВЧУК.

СЬОГОДНІ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СТУДЕНТА

Майбутнє держави чи нові безробітні?

Пригадую події шестирічної давнини, коли донька вступила до вузу. Тоді з них узяли підписку про те, що після закінчення навчального закладу мають відпрацювати за направленням. На ті сучільного безробіття це вселяло певну надію. Та ось минуло шість років. Але замість працевлаштування деканат почав вимагати від випускників довідки про те, що вони вже працевлаштовані. Не посилаючи пошуку роботи, подали і ми таку фікційну грамоту. Власне, це і наштовхнуло мене на дослідження.

Насамперед цікавило, чи проводять на рівні держави моніторинг, яких спеціалістів потребує країна, яка перспектива їхнього працевлаштування тощо. В Міністерстві освіти і науки України, на жаль, конкретних цифр не почула. Загалом у країні понад 2000 вузів. Щороку Кабмін затверджує державне замовлення на підготовку висококваліфікованих кадрів для народного господарства країни. Приміром, нині велика потреба в металургах, спеціалістах будівельної, харчової галузей, ще великий попит на дизайнерів. Також враховують виконання державних програм «Вчитель». Програми цільової підготовки національних кадрів для соціально-культурної сфери Криму, про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості. Останніми роками збільшили кількість спеціалістів будівельної галузі, комп'ютерних технологій. Тож не можна сказати, що все пущено на самоплив. Але це стосовно державних вузів і державного замовлення. Та й де гарантія, що вони працюватимуть саме там, де їх потребують, приміром, сільським лікарем чи вчителем? До того ж у нас дуже багато приватних навчальних закладів, які працюють за власними схемами і готують фахівців переважно гуманітарних спеціальностей, яких і так забагато. Одне слово, підвищуємо освітній рівень нації. Нині ми маємо 25 відсотків людей з вищою освітою. Щоправда, на Заході ця цифра 45—50. Але не треба забувати, що й рівень технологій у цих країнах набагато вищий і спеціалісти там затребувані. А нашим вузам байдуже, куди підуть їх випускники, і роботодавці через велику пропозицію теж не поспішають співпрацювати з навчальними закладами. А це — чи не єдиний спосіб навести лад на ринку висококваліфікованої робочої сили. Коли б вузи співпрацювали з роботодавцями і на державному рівні відстежували цю проблему, ми не мали б клопоту з працевлаштуванням. А так вузи ростуть, як гриби після дощу. Єдине, що додає оптимізму: молоді люди почали відповідальніше ставитися до вибору вищого навчального закладу і самі стежать за ринком праці. Іх цікавить, яка матеріальна база, якого рівня викладачі: визнання диплома за кордоном тощо. Тож можна сподіватися, що недобросовісні вузи відсуються через незатребуваність, а натомість прийдуть професіонали. Тільки коли це буде? А поки що всі хочуть навчатися: де завгодно, аби здобути освіту. Батьки віддають останні гроші, а отримуємо посередніх спеціалістів, та ще й, дуже часто, не тієї професії, якої потребує ринок. Хто наведе лад в освітній галузі? Запитання майже риторичне.

Щоправда, днями ВР прийняла Закон «Про забезпечення молоді першим робочим місцем». До того ж тим підприємствам, що візьмуть на роботу людину без стажу, шомісяця нараховуватимуть дотацію. За даними, які озвучили на слуханнях у Верховній Раді, рівень зайнятості молоді нині становить 41,7 відсотка, а кожен третій, не включено, може стати безробітним. Тож сподіватимемося, що такий закон своєчасний, звісно, якщо його виконуватимуть. Як то кажуть, поживемо — побачимо.

Марина КРИВДА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Сьогодні молоді громадяни — це найменш конкурентоспроможна категорія на ринку праці. Адже для того, щоб отримати роботу, дуже часто потрібно мати не лише професійні навички, а й кількарічний досвід. Учорашні випускники навчальних закладів такого досвіду, як правило, не мають. Виходячи на пошуки першої роботи, вони стикаються з тим, що потрібно в жорсткій конкуренції доводити свою здатність ефективно використовувати на практиці набуті за роки навчання знання. Що ж, конкуренція є основною рушійною силою ринкової економіки. Але в цьому випадку йдеться не про конкуренцію між професіоналами, а про ті, значною мірою, штучні перепони, які чекають молодих спеціалістів на ринку праці.

Ми маємо пам'ятати, що саме за молоддю майбутнє нашої держави. Ті, хто не отримав роботу сьогодні, завтра не стануть висококваліфікованими та досвідченими працівниками, не зможуть працювати на українську економіку з максимальним ефектом. Тому держава повинна стати активним учасником формування цивілізованого ринку праці. Важливим чинником цього є забезпечення роботою за фахом випускників навчальних закладів. І вищих, і середніх спеціальних, і професійно-технічних.

Отримання роботи за фахом одразу після здобуття освіти є важливим елементом соціалізації молоді. До того ж це допоможе подолати піриву, яка сьогодні відокремлює молоді і державу. Молоді люди, з одного боку, треба дати відчутти, що держава не байдужа до неї, з другого — що вона потрібна суспільству. Якщо цього не станеться, значна частина молодих українців фактично опиниться поза соціумом. Отже, залучення молоді до роботи є необхідною передумовою консолідації суспільства.

Високопрофесійні кадри — один з основних ресурсів економічного зростання. А ми цей стратегічний ресурс бездумно розбазарюємо.

Зростання економіки України триває вже п'ять років. За цей час створено десятки тисяч робочих місць. Але проблема молодіжного безробіття залишається такою самою гострою, як і раніше. Фактично молоді після здобуття освіти опиняються в своєрідному замкненому колі: щоб влаштуватися на роботу, потрібен досвід, а щоб мати досвід, треба кілька років пропрацювати за фахом.

Наявність в суспільстві великої кількості молодих людей, які не мають роботи, —

серйозна загроза національній безпеці. Адже молодіжне безробіття — це потужний чинник соціального напруження, який дуже негативно впливає на криміногенну ситуацію, поширення наркоманії, інших негативних явищ. Крім того, відсутність у молодих людей стабільного заробітку утримує їх від створення сім'ї та народження дітей. Це є однією з головних причин демографічної кризи, в якій опинилася Україна. Я вже не кажу про те, що коли молода людина отримує диплом, інколи навіть престижний, і не знаходить свого місця на ринку праці, це велика моральна і психологічна травма, наслідки якої даються взнаки все життя.

Ми не можемо собі дозволити таку розкіш, як в Німеччині, де молоді люди вчаться до 30 років, здобуваючи за рахунок держави по дві або й по три вищі освіти, подорожують світом і починають трудову діяльність уже в досить зрілому віці. До того ж така практика має багато недоліків. Вона призводить до інфантилізму й безвідповідальності молоді, знижує кар'єрну мотивацію і знову ж таки негативно впливає на демографічну ситуацію.

У справі вирішення проблеми молодіжного безробіття надзвичайно важливим є середньо- та довгострокове прогнозування кадрових потреб української економіки. Враховуючи тенденції економічного розвитку, ми можемо розраховувати кількість фахівців з тої чи іншої спеціальності, які будуть потрібні на ринку через кілька років. За цього вкрай важливо протипоставити кон'юнктурні міркуванням об'єктивні розрахунки. Престижність професії має визначатися не поточною ситуацією на ринку праці чи банальною модою, а перспективою.

Кажучи про працевлашту-

вання молоді, необхідно згадати і про те, що сьогодні значною мірою втрачено престиж багатьох професій, які мають особливе значення для суспільства. Нині немодно бути вчителем, лікарем або військовим. Випускники педагогічних вузів не хочуть йти працювати до школи, бо це невігідно, непристийно й неперспективно. В Києві ця проблема вже стоїть дуже гостро. Завтра вона постане й в інших промислових центрах — Харкові, Донецьку, Дніпропетровську. Схожу ситуацію спостерігаємо і в сфері медицини, науки, культури. Але ще п'ятнадцять років тому ситуація була зовсім іншою. Я сам за першою освітою — лікар і добре пам'ятаю, який конкурс був на медичний факультет.

Свого часу вищі навчальні заклади в кілька разів збільшили підготовку юристів, економістів та менеджерів. А сьогодні в нас саме на ці професії припадає значна доля молодих безробітних. Водночас є гостра нестача інженерів. Аналогічна ситуація і в професійній освіті. Спочатку всі кинулися готувати працівників харчової промисловості, торгівлі та сфери послуг — кухарів, кондитерів, продавців, барменів. А через кілька років отримали дефіцит працівників з робітничими спеціальностями. І наслідки цього перекосу ми відчуватимемо ще дуже довго.

Загальне зростання безробіття в Україні збіглося зі збільшенням кількості випускників. Однак варто зауважити, що це збільшення триватиме ще три—чотири роки, а далі кількість випускників шкідливо різко зменшиться. Відповідно істотно зростуть вимоги до подальшої освіти. Зниження конкурсу загострить конкуренцію в сфері освіти, змусить навчальні заклади активніше працювати з абітурієнтами. При цьому буде велика спокуса збільшувати набір на модні спеціальності, не доводячи до відома молоді, що за кілька років знайти роботу людям, які під час вибору професії керувались модою, буде дуже й дуже важко. Ми маємо завчасно підготуватися до цієї ситуації і зробити все, щоб уникнути цих ускладнень.

Вважаю за необхідне розробити комплексну програму вивчення динаміки ринку праці з метою максимального забезпечення роботою молодих фахівців. Міністерству освіти разом з Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції, Міністерством праці та соціальної політики слід спільними зу-

силями впровадити в життя системні дослідження ринку праці. Результати цих досліджень мають бути абсолютною публічними і об'єктивними. В такому разі вони стануть одним із головних критеріїв вибору майбутньої професії випускниками шкіл. Молода людина знатиме, які професії матимуть найбільший попит на момент здобуття освіти. Це дасть змогу зробити свідомий вибір, врахувавши усі можливі ризики.

Слід відзначити, що економічне зростання, яке супроводжується створенням значної кількості нових робочих місць, частково зменшить тиск на ринок праці та дещо пом'якшить гостроту молодіжного безробіття. Водночас хочу застеретти від спрощення цієї проблеми. Інколи доводиться чути, що зростання економіки автоматично вирішить проблему безробіття. Але це велика омана. Навіть в економіці з динамічним розвитком є ціла низка професій, за якими знайти роботу дуже важко, тим більше коли йдеться про молодого спеціаліста. В разі перекосу вищої та професійної освіти в бік певних спеціальностей ситуація дедалі більше ускладнюється. Замість того, щоб, здобувши освіту, працювати за фахом, молодим спеціалістам доводиться перекваліфіковуватися, опановувати іншу професію.

Окремо треба зупинитися на потребі відновлення зв'язків вищих навчальних закладів з виробництвом. Адже без налагодженої системи працевлаштування випускників годі сподіватися на те, що «невидима рука ринку» зведе кожного випускника університету, технікуму чи ПТУ з роботодавцем. Свого часу в нас була система, коли те чи інше підприємство направляло молодих людей до навчальних закладів для здобуття певної спеціальності. В кризовий період цю систему було зруйновано. Непрацюючим заводам та фабrikам були не потрібні молоді фахівці. Економічна стабілізація дає змогу підприємствам не лише планувати свою діяльність в режимі «сьогодні на завтра», а й думати про віддалені перспективи. Оновлення виробництва й наращення його обсягів потребує нових кадрів. Адже сучасне виробництво — це не лише основні фонди й досконалі технології, це чи не насамперед — висококваліфіковані працівники, які мають бути мобільними та динамічними.

Володимир ГОШОВСЬКИЙ,
народний депутат України.

Золоті яєчка з Рожища

ЗАТ «Рожищенський птахокомбінат» — найбільший виробник курячих яєць на Волині — з 2001 року вп'ятеро наростив потужності підприємства

Майже 250 тисяч курей, із них 200 тисяч несучок утримують на Рожищенському птахокомбінаті. Здавалося б, у вранішні часи цехи комбінату мають просто розриватися від пташиного співу. Але його не чути з тієї лише причини, що півнів тут просто немає. Як з'ясувалося, на продуктивність чубатих це не впливає, так само як і на якість яєць. Лише з таких ніколи не виплутиться жовтобоке курча. Треба сказати, що справляються зі своїми обов'язками чубаті «фабрики» дієтичного продукту вельми успішно. На кожен десяток курей тут щодня отримують вісім яєць. А щодо півнів, то, як сказали на підприємстві, любовні переживання не завжди йдуть курям на користь.

Ще кілька років тому про Рожищенський птахокомбінат говорили майже в минулому часі. Мовляв, було гарне підприємство, але гине. Його відродження розпочалося в квітні 2001 року, коли змінився власник. Тоді на комбінаті було лише 35 тисяч курок-несучок. Уже через рік їх поголів'я зросло до 170 тисяч, а виробництво яєць — з 8 до 22,5 мільйона штук. Цьогоріч тут очікують отримати їх уже 40 мільйонів. У часи, коли навіть кури мали нестися за планом і поголів'я було вдвічі більше, виробництво яєць на тодішній Рожищен-

ський птахофабриці не перевищувало 33 мільйони штук. Тобто продуктивність птиці зросла в півтора разу. Чи не переконливий приклад переваг ринкової економіки, коли потрібного результату досягають не кількістю затрачених ресурсів, часу, а насамперед умінням?

— Новий господар серйозно взявся за справу, — розповідає голова правління ЗАТ «Рожищенський птахокомбінат» Олексій ТИМОШУК (на знімку). — Він зробив великі інвестиції кормами, птицею, провів ремонт цехів. Це потребувало значних затрат, адже будівлі були зруйновані. Сьогодні із 20 приміщень птицею заповнено 10. Поступово освоємо й інші. Утримуємо 245 тисяч голів птиці, з них 200 тисяч курок-несучок. У грудні закупимо ще 70 тисяч курчат. Плануємо на кінець 2005 року мати півмільйонне поголів'я, зокрема 400 тисяч курок-несучок. Саме на таку кількість колись були розраховані приміщення. Однак завдяки сучасному обладнанню, яке вже встановили в одному із цехів, є можливість ущільнити утримання курей і довести їх кількість до мільйона голів. Та це в перспективі. А наступного року роззрахуємо виробити 60 мільйонів штук яєць, а в 2006-

му — 90—100 мільйонів. Мріємо довести добове виробництво яєць до мільйона штук. Саме таку їх кількість потрібно споживати згідно з нормами харчування населенню нашої області.

Однією з основ успіху є те, що на підприємстві утримують курей американської високопродуктивної породи Хайн-Лайн. Курчат закуповують у Київській області. Коли поголів'я курей сягне 400 тисяч, як розповів Олексій Ананійович, стане вигідним отримувати свій молодняк. Має комбінат і свій інкубатор. Але він потребує реконструкції і на підприємстві сподіваються, що держава допоможе її провести. Тим паче, що в області населенню потрібно поновлювати ґенофонд птиці.

Щоб мати запліднені яйця для інкубації, в одному з приміщень поряд з курками-несучками триматимуть ще й півнів. Тут уже випробували цю технологію. Весною щодня продавали до де-

Передова пташниця Людмила Ольховик.

В одному із цехів комбінату.

сяти тисяч штук таких яєць. Вихід із них курчат становив 92 відсотки. Це досить високий показник. Тож сільські жителі охоче брали яйця для отримування курчат і тепер не нахваляться перед сусідами своїми супернесучими курми.

Акціонери Рожищенського птахокомбінату мають у своєму розпорядженні майже шість тисяч гектарів землі та власний комбикормовий завод у селищі Голоби Ковельського району. Про високу якість виготовлених на ньому кормів свідчить те, що на кожну курку-несучку за добу витрачають їх у середньому по 130 грамів. Це тоді, коли вага одного яйця в межах 60—65 грамів. І несуть їх кури майже щодня. Корми тут містять необхідну кількість протеїну, клітковини, жиру, кальцію, фосфору, набору вітамінів та амінокислот. Звідсіля і висока якість яєць. Узимку вони навіть кращі за домашні. Тому на ринках об-

ласті рожищенські «золоті» яєчка розкуповують у першу чергу.

Працює на підприємстві і свій забійний цех. Адже птицю тут утримують тільки до віку 80 тижнів. Після цього у курей розпочинається линька і їх продуктивність зменшується до 50 відсотків. Тобто вони несуться через день. Таку птицю здають на забій або продають населенню. Охочих її придбати багато. За 12 гривень матимеш ще досить хорошої продуктивності курку, а згодом зможеш використати її ще й на смачний бульйон.

Відродження Рожищенського птахокомбінату має ще один позитивний бік. Розташований він біля селища переселенців із Чорнобильської зони Дубище, де завжди були проблеми з працевлаштуванням. Сьогодні серед 170 робітників підприємства майже половина його мешканців. Чимало коштів він перераховує в місцевий бюджет.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото автора.

Засуджених «іменем Аллаха, Милостивого і Милосердного» «іменем України» не виправдали. Їх просто відпустили додому

Капітана Миколи Мазуренка і старшого помічника Івана Соценка, засуджених в Іраку «іменем Аллаха, Милостивого і Милосердного», на батьківщині не виправдали. Але «іменем України» їх відпустили додому.

Ми розмовляли в приміщенні Верховного Суду напередодні того щасливого дня, коли вони врешті-решт усі разом повернулися до рідної Керчі. Уперше після тривалої розлуки. Історію капітана судна «Навстар-1» Миколи Мазуренка і старпома Івана Соценка тепер знає вся Україна. Але те, що пережили їхні близькі та вони самі, неможливо передати словами.

Коли колегія палати з кримінальних справ Верховного Суду України оголосила своє рішення, дружині старпома Юлії Соценко стало зле. «Жарко якось зробилося, недобре...» Дихати стало важко, слізози текли самі собою і боротися з цим було неможливо. Рішенням Верховного Суду її чоловікові було даровано не тільки довгоочікувану волю, а й повернуто утрачену віру в справедливість.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова, яка брала участь у засіданні, назвала це рішення вимушеним компромісом. Суд лише частково задовольнив касаційну скаргу адвоката ув'язнених, залишивши постанову Апеляційного суду міста Києва чинною і лише пом'якшивши морякам покарання з 7 років до одного року двох місяців 25 днів. Саме стільки вже провели у в'язниці капітан Мазуренко і старпом Соценко. На суді моряки знову заявили, що не визнають своєї вини. Намагаючись домогтися виправдувального вироку, захист просив Верховний Суд скасувати рішення київського Апеляційного суду і повернути справу на повторний розгляд. Але в цьому було відмовлено. Не допомогли і доводи про грубі фактичні та юридичні помилки, що їх, за словами адвоката Григорія Гінзбурга, було допущено Київським апеляційним судом. Адаптуючи вирок іракського суду до українського законодавства Апеляційний суд «приписав» морякам те, чого вони не робили. Так вони стали контрабандистами, навіть не перетинаючи кордонів Іраку.

За словами Юлії Соценко, документи в матеріалах справи з'являлися в міру того, як їх вимагав адвокат. Українські переклади іракських вироків (а їх було кілька, у тому числі й виправдувальний) рясніють протиріччями. Апеляційний суд не мав у своєму розпорядженні всіх необхідних, з точки зору захисту, документів — він не спромігся їх затримувати з Іраку.

За твердженням адвоката, екстрадиція теж була проведена з порушеннями. «Я вважаю, що сама Європейська конвенція про передачу засуджених для відбукання покарання тут застосована незаконно», — сказав в інтерв'ю «ГУ» Григорій Гінзбург. На думку адвоката, українське МЗС не повинно було керуватися цим документом під час проведення переговорів про екстрадицію з Іраку, тим більше що ні Мазуренко, ні Соценко не визнавали себе винними. А клопотання стосовно екстрадиції наші дипломати почали ще до того, як іракським судом було розглянуто скаргу моряків.

Після оголошення рішення колегії суддів Верховного Суду Гінзбург сказав, що задовольнений таким закінченням справи. «Мої підзахисні на волі — це перше і головне завдання». Але з правової точки зору, на його думку, суд мав усі підстави вирішити справу кардинально — «застосувати 41-ю статтю КК і звільнити моряків від відповідальності». До речі, в цьому разі його підзахисні могли б вимагати компенсації моральних збитків за час перебування в українському СЗІО...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Верховний Суд врахував усі обставини цієї справи, переконливість захисту й Уповноваженого та ухвалив дуже справедливе рішення», — сказала Ніна Карпачова. — Хоча, на мою думку, ці люди є невинними, і суд повинен був би ухвалити виправдувальний вирок.» Вона нарікала на недосконалість механізму екстрадиції. Давши на неї згоду, Мазуренко і Соценко практично позбавили суд можливості переглянути вирок. Хоча в той момент вони не усвідомлювали всіх наслідків свого рішення, та й вибору особливого в них не було. Документ моряки підписували в Абу-Грейбі, звідки аж ніяк не всім пощастило вийти живими...

«Сидячи 10 місяців в Абу-Грейбі, я щодня лягав спати і думав, як прокинусь вранці живий?» — розповідає капітан Микола Мазуренко. Деякий час Микола Дмитрович сидів в одній камері із саддамівським віце-прем'єром Таріком Азізом. Мазуренко чудово знає англійську, і вони подовгу розмовляли — про родини, про дочок, про війни справедливі та несправедливі... Решта співкамерників до іновісців дружніх почуттів не виявляла. Рідкими бажаними гостями в пеклі в'язниці з того, мирного, життя були звичайні горобці — вони цвірінкали зовсім по-нашому і з задоволенням приймали від капітана підношення у вигляді хлібних крихт. За гостинність Мазуренка було покарано охороною — його на дві доби прикували наручниками до ґрат, не давали їсти і пити — за те, що сипав на підвіконня хлібні крихти. Карали і за менші провини, і просто так — щоб більше не кортіло. «Газом тріулі щодня». Крім того, чотири рази на тиждень від профілактики ув'язнених змушували пробігати через шеренгу поліцейських з кийками...

Годували у в'язниці добре, але харчі кидали просто на землю. В «Абу-Грейбі» проти людини оберталося все, що в мирному житті нам дороге і звичне, — навіть вода. «Я — моряк з піввіковим стажем, 30 років капітаном ходжу, ніколи не думав, що вода може бути такими тортурями», — каже капітан Мазуренко. — Нас заводили в душ і протягом 45 хвилин мили холодною водою за температури в камері плюс 7. Ти ставав синій, як курча, котрий пройшов від Владівостока до Криму... А коли везли до слідчого — 35 кілометрів, саджали до машини і на голову надя-

гали поліетиленовий мішок, туго зав'язуючи його навколо шиї. У машині спека — градусів 50. Через десять—двадцять хвилин «людина в мішку» непритомніла... Потім її нашатирем приводили до тьми...» На щастя, наші моряки не зазнали всіх принижень, яким в Абу-Грейбі піддавали іракці, але все це відбувалося на їхніх очах.

Про жахи Абу-Грейб він міг би багато чого розповісти і Міжнародній амністії, і іншим правозахисним організаціям. «Нехай тільки відправлять мене до Страсбурга. Я готовий розповісти, і ніякої компенсації мені за це не потрібно. Я зроблю це винятково заради того, щоб люди знали, що відбувалося в Іраку».

Капітанові танкера Миколі Мазуренко зараз 69, і до його діабету за час перебування у в'язниці ще додався солідний «букет» (бронхіальна астма, ішемія, гіпертонія), «а тепер ще й ноги відмовляють — ходжу, хитаючись». Обидва моряки потребують серйозної медичної реабілітації. У СІЗО Іванові Соценку виповнилося 48 років — у вересні.

— Може, рано про це говорити, але чи не думаєте потім пошукати роботу десь на суші? — запитую в Івана Івановича.

— Не знаю поки що, спочатку відійти від цього треба. Але після Іраку я замислювся — а чи варто ризикувати своїм життям, працюючи в таких умовах?

Юля Соценко каже, що в першу ніч після звільнення її чоловік не міг заснути — все думав, пригадував... «Йому потрібен відпочинок, за місяці перебування в іракській в'язниці його здоров'я помітно погіршилося. Сивий став, худючий...»

Капітан Мазуренко хоче написати книгу — про все, що їм довелося пережити за цей рік з лишком. Можливо, там буде й історія про те, як його онук, 10-річний Микита, умовляв маму і бабусю взяти його до Києва. Хотів написати плакат «Дайте волю дідусеві!» і виставити його перед Верховним Судом. Він добре засвоїв, що навіть морські вовки потребують любові та захисту...

Ганна ЛУКАНСЬКА.

На знімку: Микола Мазуренко та Іван Соценко на зустрічі в офісі Уповноваженого Верховної Ради з прав людини Ніни Карпачової.

ЗНАЙ НАШИХ!

Тато, донька, син...

Сім'я Віктора Мазаного з Рівного з-поміж інших вирізняється тим, що троє її членів свого часу навчалися у США. Глава сім'ї Віктор Степанович, журналіст за фахом, наприкінці дев'яностих навчався в Айові, у Міжнародному центрі журналістики, за підтримки американського уряду. Донька Юлія 2001-го закінчила у Штатах одинадцятий клас. Нещодавно повернувся звідти на Батьківщину і син пана Віктора Микола — учень школи № 15 Рівного.

Микола Мазаний опановував науку в десятому класі міста Сент-Пол (штат Небраска) за програмою «Акт у підтримку свободи» (FSA), одним із переможців якої став, як і сестра (обоє вільно володіють англійською мовою).

— Мені сподобалося, що у США старшокласники самі вибирають предмети — улюблені, бажані, знання яких дасть можливість у майбутньому опанувати фах в університеті, — ділиться враженнями Микола. — А нерідко буває, що за неуспішність учня залишають на другий рік.

Середовище тут, звісно, суто англomовне. Микола в ньому освоївся швидко, з часом почав одержувати оцінки «Ей» і «Бі» (найвищі за американською класифікацією). Звернув увагу на повсюдне панування сленгу, згадує, що всім подобався його акцент. Ним завдячує своїй улюбленій вчительці, світла їй пам'ять. Тамарі Миколаївні Пукас, яка, на жаль, не дочекалася чергового свого учня — фіналіста FSA — відійшла передчасно у вічність.

Микола Мазаний розповів, що йому цікаво було вивчати американську літературу, історію, природничі науки, міста. Своє враження намагався викладати в есе. Про новини з України дізнавався із сайту українських центральних видань. На незорих полях Небраски (за площею цей штат дорівнює десяти таким областям, як Рівненська) їздив за кермом «Джипу» та іншої техніки під наглядом господаря сім'ї, у якій проживав. Як зізнався юнак, йому важко було розставитися з цією американською родиною, в якій знайшов затишок і підтримку. У школі панує культ спорту, тому хлопцям одразу влився в колектив таких само однолітків, котрі займаються різними видами. Грав у американський футбол, але після однієї із трісних сутичок між суперниками покинув це заняття. Потім був баскетбол, інтенсивно займався бігом на 200 і 400 метрів — представляв на змаганнях свій навчальний заклад, здобув чимало медалей.

З усімшкою згадує Микола, як виступав перед п'ятикласниками цієї американської школи, розповідаючи про Україну, — це передбачено програмою. Адже її фіналісти є маленькими послами України, як завжди підкреслює координатор програми на західноукраїнських теренах Михайло Гнатишин. Микола розповідав про землю, звідки приїхав до Америки, а коли попрахав ставити запитання, один хлопчина підвісив: «А чи є у вашій країні пошта?».

Утім, юний лектор не здивувався, адже він помітив, що про нас тут майже нічого не знають... Про це писав ще його батько у книжці «З Капітолійського пагорба». Але, зазначає Микола, завдяки цій, ініційованій Біллом Клінтоном, програмою із 1992 року із'їзть до США сотні юних посланців України, тож кожен по-різному талановито приносить на заокеанський континент істинні зерення нашої культури.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.
На знімку: Віктор Мазаний з донькою Юлією та сином Миколою — випускники американських програм. Уже вдома, в Україні.

Фото із сімейного архіву.

Сюди хочеться повертатися

Один мій приятель ніколи не їздив до санаторію, побоюючись, що доведеться увесь час витратити на всілякі медичні процедури, мовляв, через це не буде жодного відпочинку. Але минулого літа все-таки зважився і поїхав до санаторію «Бердянськ». Повернувся звідти посвіжілим, бадьорим, повним життєвих сил. Здавалося, підмінили людину. Зовсім недавно песимістично казав про такий відпочинок і от тепер усім друзям, рідним і знайомим почав радити побувати на бердянському курорті. А мене наполегливо, попри осінь, відправляє до санаторію «Бердянськ», щоб я написав про нього як журналіст. На моє твердження, що нині не сезон і не буде про що писати, заперечив: — Люди там відпочивають і лікуються цілий рік. Наступного разу поїду до санаторію восени чи навіть узимку. І тобі раджу...

Мій товариш був рішуче налаштований відправити мене до Бердянська. І хоча настав уже листопад і в морі купатися було запізно, я поїхав до курортного міста. Бердянськ зустрів мене свіжим морським повітрям, різнобарв'ям листя, яке кружало, і спокоєм. Здавалося, місто відпочивало після немислимій літньої суєти, створюваної відпочивальниками, кількість яких улітку в кілька разів перевищує місцеве населення.

Геть інакше тривало життя на території санаторію «Бердянськ». Тут, як і в літні місяці, було багато людей. Вони прогулювалися алеями паркової зони, грали в теніс, більярд чи просто сиділи на лавочках і вдихали цілюще морське повітря. У лікувальному корпусі також панувало пожвавлення. Тут проводили усілякі фізіотерапевтичні процедури, масаж, приймали грязьові ванни. Одне слово, санаторний відпочинок був як завжди, хіба що в морі ніхто не купався. Директор санаторію «Бердянськ» Віра Крючина розповіла, що останнім часом навіть у зимовий період людей приїжджає майже стільки само, як і влітку. Тут є всі можливості для відновлення здоров'я. Унікальні природні лікувальні чинники дають можливість

проводити в санаторії лікування багатьох захворювань систем кістково-м'язової, нервової, кровообігу, органів дихання. Є відділення реабілітації хворих, які перенесли інфаркт міокарда, нестабільну стенокардію, хірургічне втручання у зв'язку з аневризмом серця; хворих після опіків, із травмами і захворюваннями опорно-рухового апарату. Крім того, добра лікувальна база санаторію — лікувально-діагностичне відділення з водолікарнею, басейн підводного витягування; грязелікарня з консультативно-діагностичним проктологічним кабінетом; лікувально-фізкультурний комплекс зі спортивним залом, масажними кабінетами, тренажерним залом; психотерапевтичний корпус з лікувальними кабінетами, гіпнотарієм, кабінетом для електросну; бювет питної мінеральної води «Бердянська»; лікувальний пляж зі спальним корпусом «сон біля моря» і відділенням для геліотерапії на 340 місць; їдальня на 700 місць з триразовим замовленим харчуванням.

Сьогодні в санаторії створено комфортні умови для проживання. Кілька корпусів побудови 1903—1913 років реконструйовано, в них обладнано фешенебельні номери. Відпочивальникам, особливо в міжсезоння, є де провести час. До їхніх послуг кінозал на 300 місць, відеосалони, бібліотека з читачкою залом, танцювальний і спортивний майданчики, спортивний і тренажерний зали, настільні ігри, бари (зимовий і літній), сауна з контрастним басейном.

Звичайно, особливо варті уваги в санаторії його знамениті мулисті грязі, які містять у собі всю таблицю Менделєєва і мають унікальні лікувальні властивості. Саме через них 1902 року на цьому місці було побудовано першу грязелікарню. Є тут і своя слаболужна хлоридно-натрієва мінеральна вода «Бердянська», яка за хімічним складом — аналог таких відомих цілющих вод, як «Миргородська», «Куяльницька». Її використовують для пиття і подають до бюветів, розміщених у фойє їдальні.

А мінеральні хлоридно-натрієві йодобромні підземні води застосовують для лікувальних ванн.

Санаторій оснащено сучасним лікувальним і діагностичним обладнанням. Оздоровлення проводять за 120 методами. Застосовують і нетрадиційні методи лікування — психотерапію, рефлексотерапію, спелеотерапію, фізіотерапію, фітотерапію. Немаловажно, що в санаторії працюють висококваліфіковані лікарі, більш як 80% яких вищої категорії. Санаторій «Бердянськ» — складова частина ЗАТ «Приазовкурорт», яке очолює професор, доктор медичних наук, заслужений лікар України Владислав Пономаренко.

— Ми — дочірнє підприємство лікувально-оздоровчих установ ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» і поєднуємо 6 санаторіїв і 4 допоміжні підприємства, — розповідає Владислав Іванович. — На узбережжі Азовського моря розміщено санаторії «Азов», «Бердянськ», «Лазурний», «Приазов'я», «Кирилівка». Це могутня лікувально-оздоровча база, яку було збережено в попередні роки, і тепер вона розвивається бурхливими темпами. До нас на лікування і відпочинок з кожним роком приїжджає дедалі більше людей. І не лише з України. Від 10 до 17% приїжджих із країн СНД.

— Путівки купують через фонди соціального страхування?

— Здебільшого. Але певну кількість

Зіграність і витримка — головні козирі переможців

Міні-футбол. Традиційний турнір команд ЗМІ на призи «Голосу України». Участь брали вісім колективів.

Завершальний день змагань був дуже напружений і напручуд цікавий. Спочатку відбувся другий півфінальний поєдинок, у якому команда «Фактів» перемогла «Новий канал» — 3:1.

Потім у поєдинку за третє-четверте місце зішлись колективи телевізійників. «Новий канал» переміг «Інтер» — 7:4 (п'ять влучень на свій рахунок записав відомий спортивний журналіст Олексій Маргієв).

Нарешті фінал. «Голос України», який ще не поступався першим місцем, і команда «Фактів», посилена журналістами інших видань. Температура цього поєдинку була гаряча. І лише авторитет та величезний досвід арбітра цих змагань, судді національної категорії з великого футболу Олександра Шамича не дозволили емоціям взяти гору.

Ліпша зіграність господарів та витримка, либонь, і стали запорукою їхньої чергової перемоги — 4:0. Відзначилися: Віктор Гайдученко та Богдан Сліпко (тричі). Варто сказати і про надійну гру воротаря Олександра Сусленка, польового гравця Василя Приймака. В інших матчах грали також Дмитро Шевчик та Сергій Ковальчук.

Команди, які посіли перші чотири місця, отримали матеріальні винагороди та дипломи, які їм вручив головний редактор «Голосу України» Анатолій Горлов.

— З великим задоволенням обслуговую матчі турніру «Голосу України», — сказав ще збуджений після фінального матчу Олександр Шамич. — Серед журналістів маю чи-

мало друзів. Поспілкуватися з ними було дуже приємно. Відзначу високий рівень організації турніру.

Олексій Маргієв («Новий канал»), Олег Шумейко («Інтер»), Микита Крилов («Український футбол»), В'ячеслав Волков («Команда») та інші учасники також сказали чимало добрих слів про змагання та їх організаторів.

Коли пристрасті вгамувалися, учасники

уже років 30 має статус державного...

— З 1973-го він був курортом загальносоюзного значення. Нині ми підтверджуємо статус курорту державного значення. Усі документи підготовлено для прийняття відповідного рішення у Верховній Раді України. Ми знаємо, що потрібні державі. Цього року наш колектив відзначено званням «Кращий роботодавець року», минулого — було визнано кращими платниками податків. Дуже важливо те, що, витримавши нелегку конкуренцію з іншими курортними регіонами, ми одержали свого відпочивальника. Людина, яка побувала в нас, обов'язково розповість іншим, порадить їхати сюди своїм родичам, друзям.

— Владиславе Івановичу, якою ви бачите перспективу бердянського курорту?

— Ми націлені працювати в рамках акціонерного товариства «Укрпрофоздоровниця», що дуже могутньо розвиває свою мережу в Україні. Курорт Бердянськ згодом стане частиною страхової медицини, буде потрібний як могутня оздоровча структура.

Звісно, щоб відчутти, як сприятливо впливає на організм людини санаторний відпочинок, потрібно самому стати курортником. На це часу в мене не було. Але все те, що вдалося побачити і почути, було незаперечним аргументом на користь санаторного відпочинку, під час якого комплексно відновлюються душевні і тілесні сили.

Олександр ВОРОТИЛОВ.

На знімках: санаторій «Бердянськ»; директор санаторію «Бердянськ» Віра Крючина; басейн підводного витягування.

Гідні послідовники Горовиця

музична школа України недосяжна. І не випадково серед 27 переможців майже всі — юні українські музиканти.

Після церемонії нагородження у Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії відбувся концерт лауреатів конкурсу разом із симфонічним оркестром філармонії.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Київ.
На знімках: після виступу на концерті Христини Сапеляк її привітав дипломант конкурсу Георгій Русинка з Києва; Дар'я Бухарцева з Одеси — володар диплома І ступеня.

Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

Підозрюються німецькі дипломати

Опозиція вимагає від бундестагу створення слідчої комісії

Питання порушень під час видачі в'їзних віз як предмет для розслідування кілька разів було на порядку денному засідань бундестагу. Підставою слугував судовий процес у кельнському земельному суді щодо численних випадків візового шахрайства, зокрема в німецькому посольстві в Києві. Днями опозиційні партії звернулися до бундестагу, цього разу вже із заявою про створення парламентської слідчої комісії. Вони підозрюють дипломатів, котрі працюють за кордоном, у сприянні переправленню іноземців у ФРН. Про це повідомили деякі німецькі газети, зокрема такі впливові, як «Франкфуртер альгемайне цайтунг» і «Франкфуртер рундschau».

Заявники хочуть з'ясувати: сприятливі умови для масового перевезення іноземців, торгівлі жінками і терористських дій, а також одержання в'їзних віз нелегальними робітниками, повіями, злочинцями — це лише небадьство співробітників посольств чи мова йде про хабарництво? Керівники опозиційної коаліції посилюються на оприлюднені факти, що надто часто повторюються: німецькі посольства надають візи без відповідних перевірок або навіть на основі корупції. Стало також відомо, що перестороги стосовно безпеки не завжди враховувалися.

На початку року, пише FAZ, це був випадок групового і налагодженого перевезення громадян до ФРН, оскільки порушники змогли скористатися явними кадровими і організаційними слабкостями, приміром, у німецькому посольстві в Києві. Протягом останніх п'яти років воно видало сотні тисяч в'їзних віз. Лише до Кельна приїхали тисячі громадян, котрі оформилися у Києві в одному з 14 туристичних агентств з понад 70 співробітниками. Втім, масова роздача дозволів на в'їзд розпочалася ще до зміни уряду 1998 року. Для перевірки заяв на візи численні місцеві співробітники і невелика кількість німецьких дипломатів витрачали лише по кілька секунд.

Тим часом, пише газета, до ФРН приїхали сотні тисяч громадян України, чимало з яких одержали таку можливість з допомогою циркуляра МЗС від 3 березня 2000 року — так званої постанови Фольме-

ра, повідомивши про себе неправдиві дані. Вони прибули начебто подивитися Кельнський собор або скульптуру Лорелей, а насправді працювали «по-чорному» не лише в Німеччині, а й в інших європейських країнах — Іспанії, Італії, Португалії.

Неспроможність відомств у цих питаннях, як визначив весною земельний суд Кельна, виявилася всеохоплюючою. Нещодавно постанова Фольмера зазнала змін. На думку опозиції, вони, однак, зроблені не так, щоб у сумнівному випадку рішення приймалися на користь безпеки Німеччини. Крім того, додаються скарги з поліції, яка повідомляла: внутрішня безпека країни ушкоджується тим, що підозрілі іноземці одержують в'їзні візи у німецьких посольствах, незважаючи на те, що відомства з боротьби зі злочинністю та безпеки попереджають про це.

Опозиційні партії запитують: чи «відкритість для світу», котру декларує червоно-зелений кабінет, є надання дозволів на в'їзд сотням тисячам так званих туристів як дешевій робочій силі — для збирання врожаю апельсинів в Іспанії та Італії? Чи не було величезної кількості жінок, які приїхали до ФРН туристками, а утримувалися, як звірі, і використовувалися, як повії? Це те, запитує FAZ, що уряд розуміє як відкритість для світу?

Коли опозиція з самого початку вбачала у цій практиці систему, то парламентарії з урядової фракції, як і політики з МЗС, вважали Київ прикрям одним випадком. Щоправда, цю думку не поділяло внутрішнє відомство. Адже тут збиралися повідомлення і скарги також з інших регіонів. Зок-

Звична картина на будовах Німеччини: облога на нелегальних робітників.

рема, з німецьких посольств у Москві, Мінську та Пекіні — якщо називати найбільш з них. Останнім часом міністр внутрішніх справ Отто Шилі постійно нарікав, що МЗС не зважає на поради відомств безпеки. До країни могли в'їхати іноземці, незважаючи на сумніви щодо них Федерального відомства карної поліції і Федеральної розвідувальної служби. Це все має бути основою, на якій робитимуться розслідування парламентської комісії...

Валентина ПИСАНЬСКА.

Для нелегалів дорога закрита

- На початку року у ФРН нелегально працювало 11 мільйонів осіб. Обороти від їхньої діяльності становив 370 мільярдів євро, з яких жоден цент не сплачувався у податки та соціальні внески.
- З першого серпня почали діяти нові правила доповненого і зміненого закону про боротьбу з нелегальною зайнятістю.
- Відтепер боротьба з роботою «по-чорному» буде жорсткіша: створено нову структуру, яка об'єднала підрозділи відомств праці та митниці, що здійснюватиме фінансовий контроль за нелегальною діяльністю. В її штаті — сім тисяч співробітників.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

«Таврія» для Віри

Віра Фежук із села Залісся Шумського району народилася без обох рук. Але дівчина не за-непадає духом. Руки їй замінили... ноги. Не в кожного такий каліграфічний почерк, як у Віри, не кожна майстриня вишиє серветку без єдиного вузлика, витче такий гарний килимок, не кожна господиня виполе так чистенько грядки.

А ще Віра співає в церковному хорі, доглядає племінників, до неї за порадою біжать дівчатка з усього кутка. Віра готова підставити плече, підняти дух й іншим людям, котрі потрапили в біду. Та й самій Вірі, хоч би якою сильною вона була, також потрібна моральна підтримка.

Віра Фежук з села Залісся Шумського району. Вона керує автомобілем «Таврія».

Кілька років тому Фежукам чий Тернополя, доводилося про-

становили телефон, і світ для дівчини розширився. Але живе спілкування він не замінить. Досі Вірі, щоб поїхати до райцентру у

правила особистої гігієни. Завдяки гарному врожаєві зернових цього року в Сумській області значно збільшилася кількість мишей. З настанням холоду вони перебираються до міст, повідомляє Mignews.

У Луганську відкрито лабораторно-виробничий корпус служби крові. На його базі виготовлятимуть препарати, одержувані з донорської крові, — альбумін, полібіолін, крипрепітант, іммоглобулін специфічної спрямованості. Таке виробництво поки що єдине в Україні. Його унікальність полягає в тому, що тут відбувається закінчений цикл переробки крові та її складових до отримання готових препаратів. Введення в експлуатацію нового корпусу соціально обумовлене і дасть змогу забезпечити населення Луганської області потрібним обсягом якісних і ефективних препаратів. У регіоні нараховується 70 тисяч донорів, повідомляє

наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Ошатного сучасного вигляду набуває відділення швидкої допомоги Волоцької районної лікарні. Змінюється не тільки приналежність, а й медичне устаткування. В розпорядженні «швидкої» вже є автомобіль, обладнаний за останнім словом медичної техніки. Відділення стало останнім із дев'яти, які повністю оновили. А допомагав у цьому весь район, крок за кроком «лікуючи» цей заклад, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

У тривалій десант регіонами Криму вирушили провідні лікарі Сімферополя. Системний рейд подолання захворювань неможливих верств населення почався масовим, безплатним, ком-

вишивок і килимів, але для цього потрібен власний транспорт, адже Залісся надто віддалене від райцентру, а тим паче від Тернополя.

Перебуваючи в Шумському районі, про унікальну дівчину довідався новий голова облдержадміністрації Михайло Цимбалюк. Приїхав, познайомився, поговорив. Не минуло й тижня, як Віра Фежук отримала ключі від нової «Таврії». Щаслива дівчина зателефонувала й попросила через газету подякувати Михайлові Михайловичу. Поки що за кермом буде чоловік сестри, а там... Віра зробила паузу, і я зрозуміла, що вона й сама не проти сісти за кермо. Їй би рухомі протези...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

А в Одесі знову з'явився черевний тиф

Одеські медики знову реєструють у місті випадки захворювання черевним тифом. У центрі адаптації і реабілітації людей без визначеного місця проживання лікарі санепідстанції виявили вже третью захворюлого за останній місяць, передає «ІТАР-ТАРС». Потерпілого госпіталізовано, а приміщення, де він знаходився, дезинфіковано.

Нагадаємо, що влітку в Одеській області було зареєстровано спалах захворювання на черевний тиф, джерело інфекції так і не було виявлено. Занедужали кілька десятків людей у різних районах області. Більше половини заражених — бомжі.

Лікарі щодня обстежують бездомних у спеціалізованих санітарних обробки. Санепідслужба проводить у місті протиепідемічні і профілактичні заходи, забір проб питної, побутової води, каналізаційних стоків.

Мал. Олександра МОНАСТІРСЬКОГО.

ТЕРМОМЕТР

плексним кваліфікованим медичним обстеженням стану здоров'я селян Присивашів. Завдяки пересувому клініко-діагностичному лабораторному кабінету з найсучаснішою апаратурою, (таких усього кілька в країні) мобільна бригада кардіологів і ревматологів, ендокринологів і гінекологів, терапевтів і онкологів, дерматологів і дитячих лікарів у «польових умовах» швидко й точно проводить весь можливий спектр найдетальніших обстежень, географія яких охоплює найвіддаленіші глибинки півострова, повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.

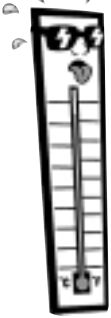
Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Мініатюрний робот досліджує мозок у пошуках думок

Розроблений мозковий робот-імплантат, що зможе самостійно «обмацувати» поверхню мозку в пошуках найсильнішого сигналу, пише New Scientist. Дослідники з Каліфорнійського технологічного інституту в Пасадені створили пристрій, що здатен з допомогою вусяків перехоплювати сигнали нейронів і керувати протезом на комп'ютері. Учені вважають, що такий імплантат міг би допомогти людям з ушкодженням спинним мозком. Однак творці машини, що читає думки, зітхнулися і з низкою серйозних проблем. Основна неприємність полягає в тому, що ефективність роботи таких імплантантів згодом різко погіршується. Зв'язано це з втратою чутливості вусяків пристрою — вони обростають тканинами, крім того, на них впливають навіть невеликі перепади артеріального тиску.

У Луганську відкрито лабораторно-виробничий корпус служби крові. На його базі виготовлятимуть препарати, одержувані з донорської крові, — альбумін, полібіолін, крипрепітант, іммоглобулін специфічної спрямованості. Таке виробництво поки що єдине в Україні. Його унікальність полягає в тому, що тут відбувається закінчений цикл переробки крові та її складових до отримання готових препаратів. Введення в експлуатацію нового корпусу соціально обумовлене і дасть змогу забезпечити населення Луганської області потрібним обсягом якісних і ефективних препаратів. У регіоні нараховується 70 тисяч донорів, повідомляє

наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.

Ошатного сучасного вигляду набуває відділення швидкої допомоги Волоцької районної лікарні. Змінюється не тільки приналежність, а й медичне устаткування. В розпорядженні «швидкої» вже є автомобіль, обладнаний за останнім словом медичної техніки. Відділення стало останнім із дев'яти, які повністю оновили. А допомагав у цьому весь район, крок за кроком «лікуючи» цей заклад, повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.

У тривалій десант регіонами Криму вирушили провідні лікарі Сімферополя. Системний рейд подолання захворювань неможливих верств населення почався масовим, безплатним, ком-

У ФРН відтепер боротьба з роботою «по-чорному» буде жорсткіша

ОГОЛОШЕННЯ

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Хмельницькій області проводить торги (аукціон) по реалізації майна підприємства-банкрута Кам'янець-Подільського ВАТ «Агрохім» (Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський район, с. Гуменці, вул. Польова, 1).

Лот № 1 Приміщення гаражів - заг. пл. 227 м. кв., стартова вартість 10187 грн.

Ціни вказані без ПДВ. Вказані активи розташовані за адресою: Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н., с. Гуменці, вул. Польова, 1.

Гарантійні внески учасників (5% від початкової ціни) перераховуються Філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Хмельницькій області: р/р 260057155, МФО 315966 у Хмельницький ОД АПІБ «Аваль», іден. код 26334909.

Реєстраційні внески учасників у сумі 34 грн. перераховуються Філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Хмельницькій області: р/р 260087154, МФО 315966 у Хмельницький ОД АПІБ «Аваль», іден. код 26334909.

Заявки на участь у торгах приймаються до 17:00 год. 30.11.2004 р. за адресою: м. Хмельницький, вул. Театральна, 10. Торги відбудуться 01 грудня 2004 року об 11:00 год. за адресою: м. Хмельницький, вул. Театральна, 10 в приміщенні актового залу філії ДГУ Агентства з питань банкрутства у Хмельницькій області.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ

Оголошує конкурс на заміщення вакантних посад у підрозділах центрального апарату Міністерства: Контрольно-ревізійний відділ (самостійний відділ)

Провідний спеціаліст

Департамент стратегічного планування та міжнародного співробітництва Управління стратегічного планування

Відділ програмно-цільового планування

Провідний спеціаліст

Управління міжнародного співробітництва Відділ європейської та євроатлантичної інтеграції

Головний спеціаліст

Сектор координації міжнародної технічної допомоги

Провідний спеціаліст

Відділ двостороннього та багатостороннього співробітництва

Головний спеціаліст (тимчасова посада на період відпустки основного працівника для догляду за дитиною віком до 3 років)

Організаційно-протокольний сектор

Завідуючий сектору

Адміністративний департамент Управління документального забезпечення

Відділ документального забезпечення

Спеціаліст 1 категорії (тимчасова посада на період відпустки основного працівника для догляду за дитиною віком до 3 років)

Управління кадрів та взаємодії із ЗМІ та зв'язків з громадськістю

Відділ кадрового забезпечення та персоналу

Провідний спеціаліст

Відділ взаємодії із ЗМІ та зв'язків з громадськістю

Провідний спеціаліст

Юридичне управління

Відділ правового забезпечення

Провідний юрисконсульт

Спеціаліст 1 категорії (тимчасова посада на період відпустки основного працівника для догляду за дитиною віком до 3 років)

Сектор охорони праці і техніки безпеки (самостійний сектор)

Провідний спеціаліст

Департамент регулювання екологічної безпеки

Управління безпеки хімічних речовин

Відділ поводження з небезпечними хімічними речовинами

Головний спеціаліст

Департамент державного екологічного моніторингу та охорони атмосферного повітря

Управління охорони атмосферного повітря

Відділ регулювання викидів забруднюючих речовин

Провідний спеціаліст (тимчасова посада на період відпустки основного працівника для догляду за дитиною віком до 3 років)

З умовами конкурсу та вимогами до конкурсантів можна ознайомитися під час подання документів. Документи на конкурс приймаються протягом місяця з дати опублікування оголошення.

Контактний телефон: 206-31-23.

Заяви подаються за адресою: 03035, м. Київ, вул. Урицького, 35.

Ухвалою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, площа Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) № 22/95 6 від 15.09.04 р. порушено справу про банкрутство Дочірнього підприємства Відкритого акціонерного товариства «Севродонецькийпромбуд» «Донецьке будівельне управління» (93105, м. Лисичанськ, Луганської області, вул. Жовтнева, 38а, і/код 01241042), р/р 2600630140988 у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Лисичанську Луганської області» МФО 304416.

Розпорядник майна - арбітражний керуючий Мамруков Олександр Анатолійович (ліцензія АА № 783183 від 25.05.04 р.), 91000, м. Луганськ, вул. Челюскінців, буд. 143-а», кв. 76.

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) ухвалою від 22.09.04 р. порушив справу № Б-25/73-04 про банкрутство СПД ф/о Маленка Віктора Анатолійовича, код 2884002832, м. Харків, вул. Метробудівників, 27, кв. 95, п/р 260022275 у АПІБ «Аваль».

Розпорядник майна арбітражний керуючий Івлєва Н. А. (ліц. АА № 250463 від 18.04.02, Харків, вул. С. Тархова, 5, кв. 9).

Кредиторські вимоги приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Господарський суд Сумської області повідомляє про направлення подання відповідно п.2. ст.2 Закону України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України»

щодо обрання Резниченко Олени Юріївни та Моїсенко Віктора Миколайовича на посаду суддів господарського суду Сумської області безстроково.

Господарський суд Миколаївської області (м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою № 5/149 від 26 жовтня 2004 р. визнав банкрутом СГВК ім. «Леніна» Миколаївська область, Доманівський район, с. Богданівка, код: 03764531, р/р 26001670043001 в АПІБ «Україна», МФО 326148 і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Харченко Н. О. ліцензія № 249647.

Заяви кредиторів приймаються Господарським Судом протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області постановою від 21.09.04 р. у справі № Б26/32/04 визнав Фермерське господарство «Прок», код ЄДРПОУ 20265315, юридична адреса: 51000, с. Могилів Царичанського району Дніпропетровської області, вул. Дніпропетровська, 48-а, банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія № 047981 від 19.10.2001 р., (49101, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 28-а, оф. 201, тел. (0562)-36-10-75

ДАЛІ БУДЕ

Реставрація пам'яті

У Луцьку завершено XI міжнародну конференцію «Волинська ікона: дослідження та реставрація» (до 100-річчя від дня народження видатного українського мистецтвознавця Павла Жолтовського).

Жолтовському вдячні за порятунок сотень ікон, зібраних ним у приречених на знищення церквах. Це було в часи войовничого атеїзму — вчений тоді очолював наукові експедиції Волинського краєзнавчого музею. Данина шани Павлу Жолтовському — відкриття в 1993 році Музею волинської ікони в Луцьку. А з 1994 року започатковано щорічні наукові конференції, присвячені його пам'яті. Відтоді Волинський краєзнавчий музей став справжнім центром досліджень сакрального мистецтва краю.

На XI конференції були представлені основні наукові, музейні та реставраційні центри України, Росії, Білорусі та Польщі, де досліджують волинську ікону. Було розгорнуто виставку «Врятовані пам'ятки» з колекції Волинського краєзнавчого музею: твори сакрального мистецтва XVII—XVIII ст., стародруки XVIII—XIX ст., археологічні пам'ятки II—XV ст., світські портрети XVIII—XIX ст. з Олицького замку князів Радзивіллів, а також меморіальні речі доктора мистецтвознавства Жолтовського, його книжки. За матеріалами конференції видано науковий збірник.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Мал. Василя ФІЛЬОРКА.

Від ведучої

Ах, як ми любимо говорити: «Тепер таких людей нема!» Так казали про дев'ятнадцяте століття — у двадцятому, а у двадцять першому столітті так кажуть уже про двадцяте! І так кажуть не лише про людей — і сало тепер не таке, як колись, і все не таке! Не будемо сперечатися. Це така форма пам'яті — доки про когось (або про щось) жалкують, що його «вже нема», доти воно «ще є»!

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

Гаврюченкова тиха гавань

ЗАХОПЛЕННЯ

«Наш мічуринець» — так працівниці обласної організації Українського товариства сліпих називають рівнянина Бориса Даниловича Гаврюченка (на знімку) за його пристрась до садівництва. Борис Данилович — колишній фронтник, згодом викладач місцевого Інституту інженерів водного господарства.

З ранньої весни і до глибокої осені його обійстя в центрі Рівного прикрашають квіти. А те, що в садку росте небагато дерев, не заважає господареві збирати рекордні врожаї: на кожній яблуні він прищипив по кілька сортів. На старому 30-літньому «білому наливі» їх аж п'ять. Коли ж виродила «бера», прищеплена на звичайну чорноплідну горобину, першими чотирма грушками, її плоди перевершили всі смакові сподівання господаря. Нікого тепер не здивуєш малиною, що родить двічі на рік, але таку велику «маросейку», яка виростала у Бориса Гаврюченка, не часто побачиш. Коли син господаря Валерій Борисович пригостив нею колег, вони не повірили, що

Фото автора.

таку величезну ягоду можна виростити на Поліссі.

Марія КОРНІЙЧУК.

Рівне.

«Бути графом — це обов'язок...»

Розмовляю з живим графом на кухні його київської квартири. Це незвично звучить. Проте так і є: 42-річний нащадок гетьмана України Кирила Розумовського, граф Олександр Розумовський-Кобзаренко показує мені особисту печатку гетьмана — жовтий метал, виکارбувано три літери «КВР». Розмовляємо про політику, культуру, мораль і просто про життя.

Він каже: «Головне в житті, щоб кожна людина знала своє місце, не займала чужого, не заздрила на те, хто що має».

Олександр Валентинович вважає, що Україна — Богом дана земля. На такій землі повинні рости святі люди. Вони повинні вірити в свої серця, бути мудрими, слухатися батьків, котрі самі інколи помилуються і вчать дітей на своїх невинуватих помилках...

— В Україні є все: родюча земля, нафта, газ. Повторюю — це свята земля. Але нею повинні керувати теж святі люди, патріоти. Патріот — це мудрець. Але такий мудрець, який вмів любити. Сам я зрозумів це, коли знайшов себе й побачив: усе хороше закладено в моїй душі Україною. Тому я її люблю.

Про те, що він графського роду, Олександр Валентинович дізнався від мами, коли йому було десять літ. Однокласникам не сказав — часи були несприятливі. Та й не вмів хизуватися. Просто любив вечорами виходити на пагорб біля дому і розмовляти з Богом. Ніколи не робив нічого напоказ, не старався бути «вищим». Коли усвідомив своє походження, зрозумів і своє призначення: бути графом — обов'язок, а не титул. Це означає відповідати за свої слова, не дурити людей, допомагати їм — просто так, щоб навіть ніхто не знав

Фото автора.

про це. Найголовніше на землі — добро. Його дуже важко зробити. Ми тільки вчимося робити добро.

Про батьків згадує з теплою. Вважає їх людьми великої душі. Батько був кінематографістом, а в кінці життя керував будівельною організацією. Мама — з роду Розумовських — була вчительською початкових класів. Сам він закінчив у Києві медичилище, став зубним техніком, потім закінчив Варшавський медінститут. Граф має у Варшаві свій стоматологічний кабінет, тому він людина забезпечена. Але основне його заняття — парапсихологія. Часто читає лекції у великих фірмах. Нещодавно, для менеджерів іноземних фірм, які працюють у Польщі, провів лекцію про усвідомлення своїх ролі і призначення в житті.

Останній приїзд до Києва граф пові'язує з мрією збудувати храм. І не лише в Києві, а й у Лондоні, Варшаві, Парижі. Храм для всіх християн. Щоб знаходили там не священика, а свого Бога.

Олекса ВАЩЕНКО.
На знімку: граф Олександр Розумовський та його пес Петі.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

І сади садив, і сам сидів

«Садівник, який іде з сокирою в сад, подібний до ба-
стошки, що несе гармошку до церкви». Нема Тараса МАРУНЧАКА вже понад тридцять літ, а ці його слова живуть між людей. У Гуменцях Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині це ім'я легендарне — майже як ім'я Кармалюка, чия гора у нігинському лісі, недалеко від Гуменця. А Тарас просто любив землю, й дав йому за те Бог талант, славний аж у Сибіру й навіть в Індії.

Двадцять століття Тарас зустрів семилітком. Родина Марунчаків не була багатою, але сина віддали до трикласної церковно-парафіяльної школи. Потім працював на сімейній нивці, був солдатом Першої світової. Щойно одружився, взяли до армії УНР. Повернувся, коли петлюрівців розгромили під Сатановим.

П'ятеро діток було в Тараса й Параски. Хазяйство — двоє коней, реманент, столудю на хліви — забрав колгосп. Пішов туди й Тарас. Агронома в артілі не

було. А Марунчак вечорами засідав за невідь де роздобути агрономічні книги. І взявся закласти в Гуменцях стогектарний сад та тепличне господарство. Хоч дехто нарікав, що забрав Марунчак кращу землю, справа рухалася. На 54 гектарах посадили шепи, і навіть 1933 рік не спинив роботу. Освоїли ще 55 гектарів, створили горіхову захисну смугу. У парниках виставили 1000 рам, заклали лимонарій, плодуючий розсадник, ягідник та пасіку. Самородок-агроном аж світився гордістю. Врожаї нечувані! У

1936 році сад визнано кращим у Вінницькій області, а Тараса вручили диплом. А вже влітку 1937-го Марунчаку приклелі ярлик ворога народу. І сів він аж на 17 літ. За те, що колись виростив гарні квіти для Тухачевського.

Якось Тараса викликав начальник табору: «Ты в баракі лук выращиваешь?» Зізнався. І йому віддали цілий барак, і Марунчак за Полярним колом вирощував горідину, зелень, кавуни та дині.

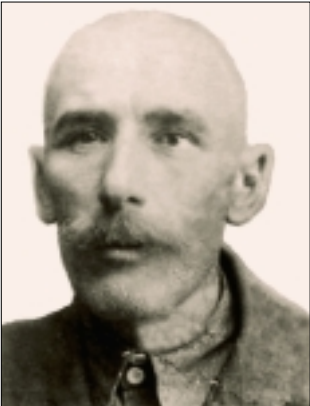
У 1954-му Тарас Якович повернувся до дітей і занедбаного саду. За два роки перевишив довоєнну врожайність, наростив прибутки в 32 рази! Якось до Гуменця прибули послиані з Москви. Там чекали візиту Джавахарлала Неру з Індії і прислали літак, щоб дос-

■ 1788 р. Народився Михайло Щепкін, український та російський актор. Був у дружніх стосунках з Шевченком. ■ 1869 р. Відкриття Суецького каналу, який з'єднав Середземне та Червоне моря. ■ 1874 р. Народився Олександр Колчак, адмірал, керівник широкомасштабного антибільшовицького руху на Уралі, в Сибіру й на Далекому Сході в 1918—1920 рр. ■ 1918 р. Створено Українську академію наук. ■ 1933 р. Засновано Харківський драмтеатр імені Пушкіна. ■ 1970 р. На Місяць доставлено радянський самохідний апарат, керований із Землі, — «Луноход-1».

Вулицею слонів водили

Сімферополь. Днями проїзною частиною головної вулиці міста прогулювалися слони в супроводі дресировальників та працівників Державтоінспекції...

За словами директора Сімферопольського цирку Бориса Тезікова, звірів вивели на вулицю з метою реклами. Дві індійські слоники Магда і Джени замикали живу колону, а попереду йшли поні, коні та пара верблюдів. Протягом 40 хвилин за процесією спостерігали роздратовані водії маршруток, котрі застрягли в пробі. Тварини пройшли проспектом Кірова від Центрального ринку до Куйбишевського і повернулися до своїх вольєрів.

тавити з Гуменця до Кремля кавуни. Стояв березень...

Бездарні керівники відтіснили Тараса від його дітища, і 1968 року сад став нерентабельним! А садівник до останнього працював, залишив людям унікальну спадщину. Але в Кам'янському краї гарні сади досі лічать на пальцях.

Віра ШПИЛЬОВА.
Хмельницька область.

Він шукав її 150 років

Щойно в київській галереї «Університет» відкрилася історична експозиція «Кримська війна: українська спадщина». Презентація присвячена 150-й річниці Кримської війни (1853—1856), яка офіційно відзначається в Україні у 2004 році.

В експозиції вперше показано широкий публіці понад 4000 унікальних експонатів з приватного зібрання родини Шереметьєвих. Тут є автентичні деталі обмундирування й амуніції воїнів країн—учасниць тієї війни (Росії, Великої Британії, Франції, Туреччини, Італійського королівства Сардинії), предмети побуту, озброєння, особисті речі і фотографії захисників Севастополя, монети. Презентація виставки була костюмованою, що дало нагоду для отаких несподіваних зустрічей, як на цьому знімку. Мабуть, він каже: «Я шукав вас 150 років!»

Фото агентства «Прес-КІТ»

Клеєне сало

НЕПИСАНІ ІСТОРІЇ

Чи треба розказувати, що наше сало поза конкуренцією? А я знав чоловіка, який колись бльше за всіх зробив для примноження слави нашого сала. Це покійний уже Анатолій Антонович Шудро, хай йому на тім світі легенько гикнеться. Він працював на Дніпропетровщині першим секретарем одного з райкомів партії й був неординарною людиною. З його ім'ям багато пов'язано дотепних байок. Ось одна з них.

Якось наприкінці літа викликає Шудро голову передового колгоспу Миколу Павловича і питає, як у нього вродить кукурудза.

— Як треба, то і по сімдесяти у зерні на круг!

— Мало! За таке цього року орденів не даватимуть. Треба, щоб по дев'яносто, а то і по сто центнерів з гектара.

— По стільки не може, — чесно признався голова колгоспу.

— А як подумати?

— Як подумати, то по сімдесяти п'ять. Воно ж і приписувати треба, знаючи міру...

Насупився перший секретар і питає в Миколи Павловича:

— Ти ж усюди хвалишся своєю свиновідгодівельною фермою, так?

— Так, але до чого тут мої свині?

— А до того, що звітуй про стоцентнерний урожай, а оті зайві тридцять, сорок чи скільки там центнерів з кожного гектара за документами мершій згодуй свиням. Пойняв?

— Так точно!

А восени Шудро викликає до себе Миколу Павловича: «Наш район здобув почесне право експонувати свої досяг-

нення в Москві, на ВДНГ. Чим ти можеш наповал вразити столицю і весь СРСР?

— Качанами кукурудзи? — здогадувався Микола Павлович.

— А що, знайдуться такі, як бодай пів моєї руки?

— Ні, таких не знайдеться, — зам'явся голова колгоспу.

— Були, та я їх згодував свиням. Нехай, думаю, салечко наростає...

— От-от! Якраз салом і вразимо всю державу. І не в три-чотири пальці товщиною, а мінімум у долоню. Пойняв?

Микола Павлович засовався на стільці. Де взяти такого сала?! Дякувати Богу, колгоспний зоотехнік якраз удома заколов кабана і виручив, пожертвував два шматки товщиною в долоню. Їх і повіз на «оглядини» в райком Микола Павлович.

— Добре сало! — погодився Шудро і раптом наказав покликати Василя Дмитровича — чоловіка, якого всі знали в

районі. Він майстрував стільці, крісла, столи і шафи. Але майстрував без цвяхів — тільки склеював. Сам виготовляв якийсь надмішній клей. Це була його таємниця. От цей Василь Дмитрович явився. Шудро показав обидва шматки сала: «Можеш склеїти їх так, щоб наче це один шматок товщиною в дві долоні? Але завдання секретне!» Той каже: «Справа нехитра. Дайте час, ви і самі не повірите, що сало склеєне. І не розпадеться. Аж поки його не з'їдять!».

...Кажуть, у книзі відгуків того павільйону ВДНГ, де експонувалося надтове сало з України, відвідувачі тільки про нього й писали. Диво, мовляв, зроду-віку такого не бачили.

— А вже й не побачите! — мовив, хитро посміхнувшись, Анатолій Антонович Шудро, коли дізнався про це.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.